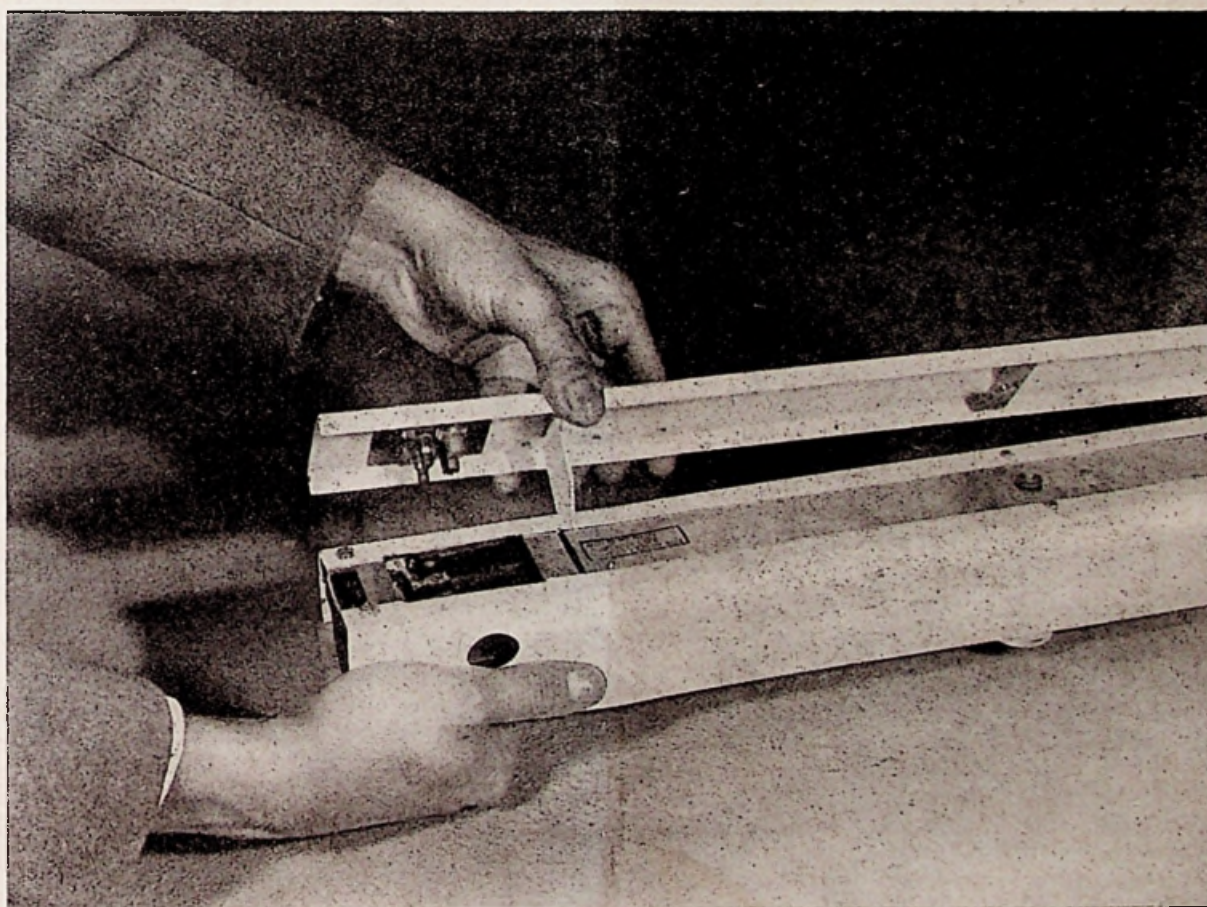

Electro Radio Mercuur

Technisch commercieel vakblad

Veertiendaags Officieel Orgaan van de Vakgroep Electrotechnisch Ambacht, de Vakgroep Detailhandel in Electriche Verbruikstoestellen en Verlichtingsartikelen, de Vakgroep Detailhandel in Radio-artikelen, de Vakgroep Tusschenpersonen in Electrotechnische Producten, en de Nederlandse Electrotechnische Winkeliers Organisatie. Directie, Redactie en Administratie: Kalverstraat 35, Amsterdam C. Telefoon Directie en Adm. K 2900-35253; Redactie K 2900-40453. Voor verdere uitgeversmededelingen zie voorlaatste pagina.

4e JAARGANG Nr. **95**
18 JUNI 1949

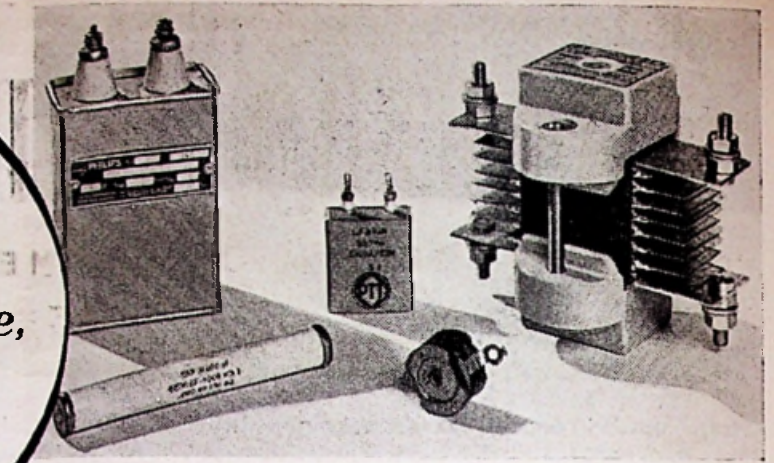
Vereenvoudigde Montage

Onze lezers zullen zich stellig interesseren voor die producten en onderdelen, die door hun doordachte constructie de montage vereenvoudigen en dus lonender maken. Wij geloven dat ook de in het artikel op blz. 192 besproken montagebalk voor T.L. buizen tot deze materie behoort. — De op deze pagina gereproduceerde foto toont het verwijderen van de montagekoker van de bodemplaat.

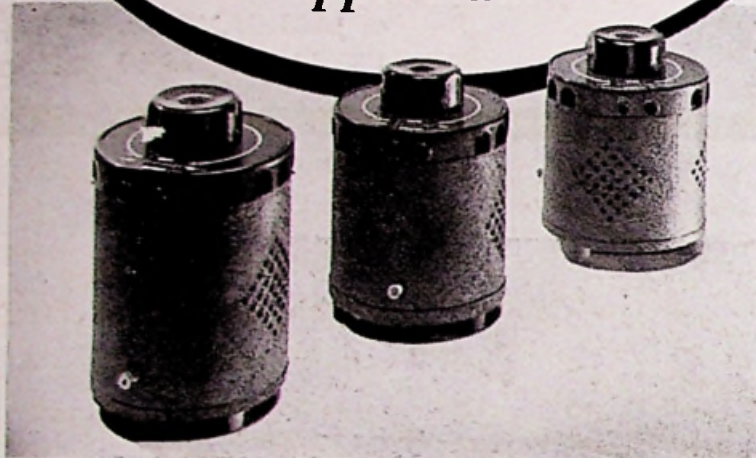
Vrijdag, 10 Juni jl. is het L.A.C. tot stand gekomen.
Zie artikel op bladzijde 191.

PHILIPS

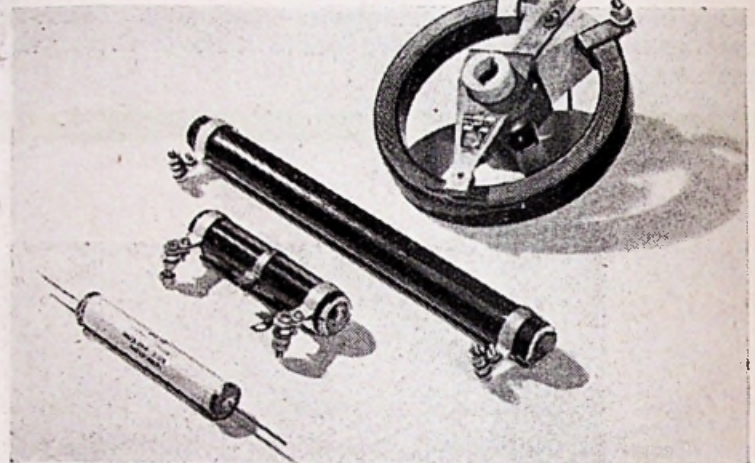
*bouwstenen voor elektronische,
electrische en
electro-mechanische
apparatuur*

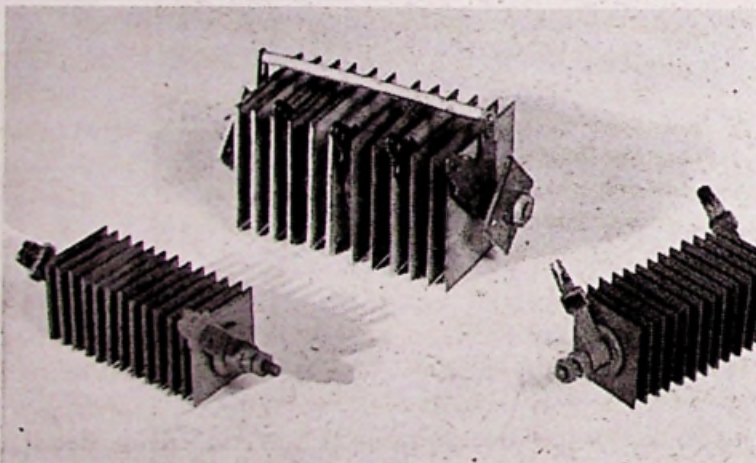
Condensatoren

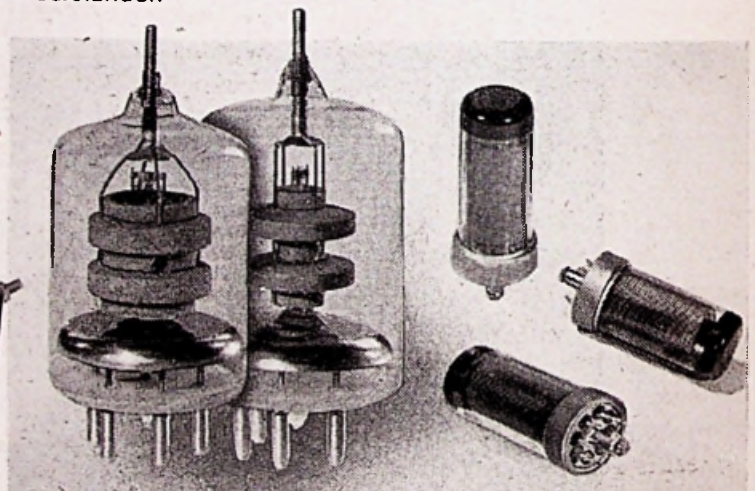
Regel-transformatoren

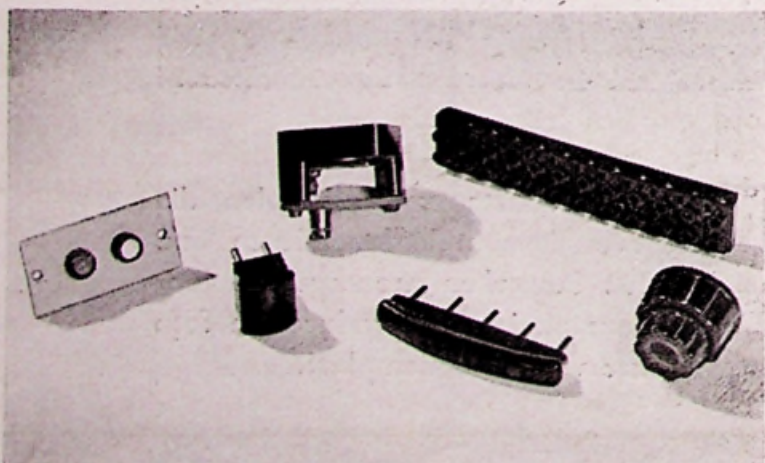
Weerstanden

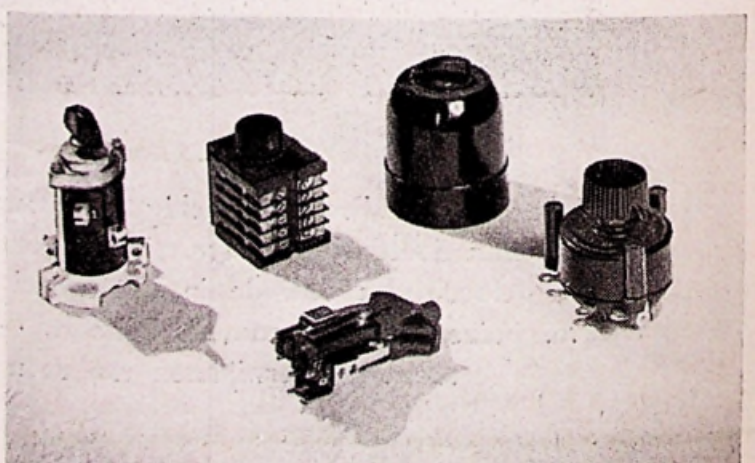
Selenium-gelijkricht elementen

Electronenbuizen

Montagemateriaal

Schakelmateriaal

ELECTRO RADIO MERCUUR

TECHNISCH COMMERCIEEL VAKBLAD

L. A. C.

Installatievergadering Regionale Regelingscommissies

Buitengewoon grote opkomst

Vrijdag 10 Juni jl. is in Amsterdam de dag geweest van het L.A.C., het *Leveranciers Afnemers Contract*. Daartoe zijn alle Regionale Regelingscommissies van groot- en detailhandel, alsmede Ambacht te zamen gekomen, om het voorbereidende werk van het Hoofdbestuur, de Centrale Regelingscommissie te bevestigen en maatregelen te nemen tot verdere uitbreiding, zodat het geheel spoedig gereed zal zijn en in werking kan treden.

Algemene belangstelling

De belangstelling, zowel van de zijde van grossiers, installateurs als detaillisten was enorm en de enkelen die door ziekte, enz. verhinderd waren hadden tijdig bericht gezonden. De voorzitter, de heer van Heusden (Electrocentrum), sprak dan ook voor een geheel gevulde zaal, toen hij een woord van welkom tot de aanwezigen richtte waarna hij een uitgebreid en helder overzicht gaf van het doel der oprichting. Het geheel is geboren uit een samenwerking tussen alle deelnemende groepen, werkzaam op electro-technisch gebied en het geheel zal moeten werken ten bate van iedere aangeslotene, waarvoor vanzelfsprekend concessies nodig zijn geweest. Resultaten waren dan ook alleen mogelijk, doordat men ook de belangen van de andere partners onder ogen durfde zien.

Wie er meewerken

Thans hebben wij de medewerking van de Nederlandse Vereniging van Grossiers op Electrotechnisch Gebied, de Vakgroep Ambacht en de Nederlandse Electrotechnische Winkeliers Organisaties. Verheugend noemde Spreker het, dat hij juist de vorige dag bericht had ontvangen van de B.O.G.E.T.A., dat zij haar medewerking toezegde. Grote belangen staan er op het spel en wel voor alle groepen. Voor de detaillisten betekent dit contract een betere bestrijding van de handel in electrotechnisch materiaal door niet-vaklieden, vaak handelende in geheel andere artikelen. Voor de installateurs is dit een bestrijding van de beunhazerij in hun mooie ambacht en tenslotte is voor de grossiers een betere bestrijding mogelijk van de na de oorlog sterk opgekomen gelegenheids-handel.

Uitstekende verstandhouding

Wanneer we thans de marktordening op electrotechnisch gebied in eigen handen nemen beginnen we allereerst met het installatie-materiaal; Statuut en Reglement zijn ontworpen. Spreker geeft hierop het woord aan mr. van Gelderen voor een nadere toelichting hierop.

De Grondwet

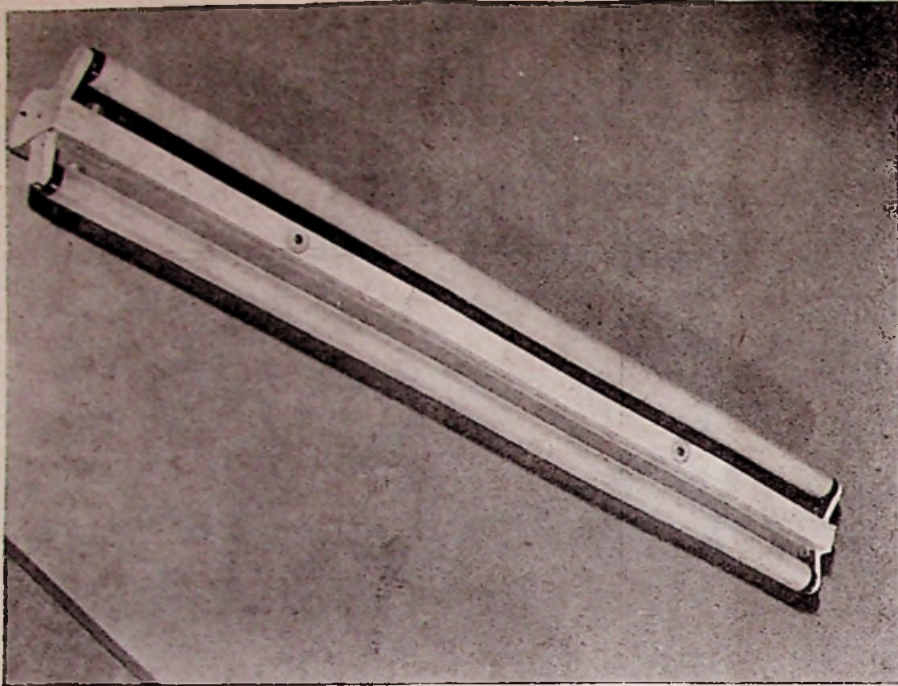
Mr. van Gelderen, Vakgroep Electrotechnisch Ambacht, zet allereerst de inhoud van het Statuut en Reglement nader uiteen en onderstreept, dat dit slechts een ontwerp is, dat ook nog niet door de Centrale Regelingscommissie is bestudeerd doch het zal op prijs gesteld worden, hierop de mening van de Regionale Commissies te ontvangen.

De voorzitter deelde hierop mede, dat het eveneens in de bedoeling ligt van de Regionale Commissies te vernemen hoe zij over de andere dingen denken, met name de materialenlijst, de lijst van installateurs, detaillisten en grossiers, alsmede die van overheidsbedrijven, zelfinstallerende bedrijven en bedrijven, die electrotechnisch materiaal in hun product verwerken. Spreker verzocht hierop mr. Endt de samenstelling van de Regionale Commissie voor te lezen, zoals deze in de diverse afdelingen zullen optreden. Tot slot deelde de heer Van Heusden mede, dat hij verwachtte alle gegevens nog vóór 1 Juli a.s. aan de Regionale Commissies te zenden en hij deed een beroep op allen hun medewerking te verlenen, dat alle stukken, voorzien van de nodige bemerkingsen op 1 Augustus wederom bij de Centrale Commissie binnen zouden zijn, zodat op 1 September a.s. het L.A.C. rayongewijs in werking zal kunnen treden.

De rondvraag

Bij de rondvraag bleek wel voldoende dat de uiteenzetting meer dan duidelijk was geweest, zodat de voorzitter op een gegeven moment de aanwezigen zelfs moest animeren vragen te stellen. Uiteindelijk werd van deze mogelijkheid door verschillende aanwezigen gebruik gemaakt, welke vragen door hem vlot werden beantwoord.

Met een opwekkend woord tot spoedige uitwerking der besproken plannen sluit de voorzitter deze belangrijke vergadering die een zeer vlot en aangenaam verloop heeft gehad.

Montagebalk NP met twee buislampen T.L.

Eenvoudiger montage van T.L. verlichting

Sneller werk bij even deugdelijk resultaat — is dat niet iets wat ieder installateur zal doen watertanden? Hier wordt verteld hoe dit doel te bereiken is.

Tot voor korte tijd was het installeren van een verlichting met buislampen TL over het algemeen een tijdrovende werkzaamheid, aangezien deze moderne lichtbronnen geleverd werden met losse voorschakelapparaten, linker- en rechter-lamphouders, losse onderstukken, starterhouders, enz.

Het serieus bepalen van de plaatsen der lamphouders en voorschakelapparaten, het precies afpassen der onderlinge afstanden, maakten het werk met een „mal” wenselijk. De leidingen van voorschakelapparaten naar lamphouders moesten als regel in buis worden uitgevoerd, terwijl ook deze korte stukjes pijp weer degelijk moesten worden aangebracht.

Overigens wist men in sommige gevallen nauwelijks een bevredigende oplossing te vinden voor het onderbrengen van deze noodzakelijke onderdelen.

Het spreekt vanzelf, dat het aanbrengen van één of meerdere lichtpunten met TL-buislampen niet alleen de nodige handigheid vereiste, maar ook veel tijd vroeg, hetgeen juist in deze tijd van gebrek aan goede monteurs, bijzonder slecht gelegen kwam (en komt).

Met de komst van de Philips-montagebalk NP is hierin verbetering bereikt. Deze montage-eenheid is door de fabrikant van apparatuur voorzien en volledig bedraad, zodat de installateur weinig anders heeft te doen dan het opzetten van de lamphouders.

Eén van de aantrekkelijke eigenschappen van de NP-balk is, dat naar verkiezing hierop 1, 2 of 3 buislampen kunnen wor-

den aangesloten, al naar gelang de voorschakelapparaten, die zich hierin bevinden.

Wanneer dus in een bepaalde ruimte het lichtniveau met éénlampbalken te zijner tijd niet mocht voldoen, kan met dit verdubbelen of zelfs verdrievoudigen door de aangebrachte eenheden te vervangen door 2 of 3 lamps, zonder dat de installatie behoeft te worden gewijzigd; het is feitelijk een werk van enkele ogenblikken.

De montage-balk NP bestaat nl. uit twee gedeelten. In de eerste plaats uit de eigenlijke montagekoker, waarin de apparatuur en waarop de lamphouders. Deze montagekoker wordt tegen een bevestigingsstrip geschroefd, die vooraf op het montagevlak is aangebracht.

Een netleiding wordt met twee netklemmen op deze bevestigingsstrip vastgezet en wanneer nu de eigenlijke koker tegen de bevestigingsstrip is aangebracht, wordt door middel van twee verende contactpennen de apparatuur op de netleiding aangesloten!

Wij menen te kunnen concluderen, dat door het gebruik van deze NP-balken niet alleen gemakkelijk keurig werk kan worden geleverd, maar dat ook het aanbrengen zeer veel minder tijd vraagt, dan onder de vroegere hierboven geschilderde omstandigheden.

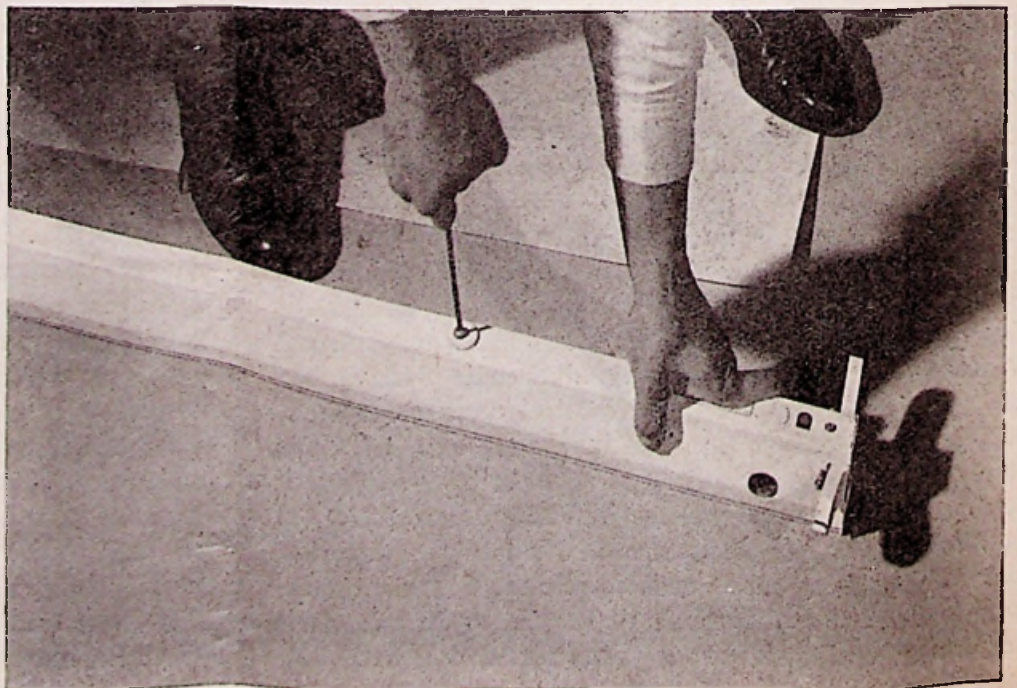
In de tijd, die hiervoor vrij komt, kan immers ander nuttig werk worden gedaan.

De montage-balk NP wordt tevens gebruikt als basis voor een daar-omheen te bouwen armatuur, hetgeen de attractie van deze eenheid aanzienlijk verhoogt, daar men hierdoor steeds te maken heeft met gestandaardiseerde onderdelen en montage.

Wil men de NP (eventueel met daar-omheen een armatuur) aan pendels ophangen, dan is dit ook eenvoudig geworden door de nieuwe Philips-ophanginrichting P. M. R., die wij Plafond-Montage-Rail zouden willen noemen.

Bij de ontwikkeling van deze doeltreffende pendel-constructie is in het bijzonder rekening gehouden met de vele en veelsoortige plafondconstructies, waarbij de installateur met het ophangen van ornamenten vaak heeft te kampen.

De montagebalk NP en de nieuwe ophanginrichting P. M. R. zullen door de monteur aan het installatiefront met vreugde worden begroet.

Het losdraaien van de montagekoker.

ELECTRICITEIT EN ZIJN VOORSCHRIFTEN

BEVEILIGING

door H. G. MORSSINK,
Technisch Ambtenaar
G.E.B. te Amsterdam

Zijn te sterke stromen gevaarlijk? Neen, een bepaalde stroomsterkte levert geen gevaar op. Maar een tweede belangrijke factor gaat nu een overwegende rol spelen en wel de factor tijd. Indien onder bepaalde omstandigheden een grote stroom optreedt en de tijd gedurende welke hij optreedt is voldoende lang, zal deze stroom zeker gevaar opleveren voor machines, leidingen, enz. en eventueel ook voor de omgeving, daar de warmteontwikkeling recht evenredig is met de tijd en het kwadraat van de stroom.

Smeltveiligheden

De meest verbreide beveiligingsinrichting is wel de smeltveiligheid.

Tracht men juist door het aanbrengen van een deugdelijke installatie zoveel mogelijk storingen te voorkomen, door het opnemen van smeltveiligheden kweekt men opzettelijk zwakke plekken in de installatie, waardoor automatisch de stroom verbroken wordt als deze te hoog wordt en zowel de leidingen als de apparaten gevaar lopen door de hoge stroom een te sterke verwarming te krijgen. We maken bij een smeltveiligheid onderscheid tussen:

- 1° De nominale stroomsterkte.
- 2° De grensstroomsterkte.
- 3° De smeltstroomsterkte.

De nominale stroomsterkte is de maximale stroom, welke een smeltveiligheid blijvend kan verdragen, dus ongeacht de tijdsduur.

De voorschriften geven een tabel, waarin voor de verschillende koperdoorsneden, de hoogst toegelaten stroomsterkte in de leidingen en de hoogst toegelaten nominale stroomsterkte van de smeltveiligheid zijn aangegeven.

De op de smeltveiligheden aangegeven stroomsterkte is dan ook de nominale stroomsterkte.

Neemt de stroomsterkte toe, dan zal de smeltdraad nog niet doorsmelten, daar de zilvermassa eerst tot op het smeltpunt verhit moet worden.

De grensstroomsterkte nu is die stroomsterkte, waarbij een smeltveiligheid in een bepaalde tijd moet doorsmelten. De smeltstroomsterkte is dus hoger dan de grensstroom.

De grensstroom is voor smeltveiligheden ongeveer $1,7 \times$ de nominale stroomsterkte voor veiligheden van 6 en 10 A (boven 10 A ongeveer $1,5$ à $1,6$).

De smeltstroomsterkte is ongeveer $2,5 \times$ de nominale stroomsterkte.

Uit het bovenstaande volgt dan ook direct de verklaring voor het voorschrift,

dat in ruimten, waarin geregeld temperaturen van meer dan 30°C voorkomen, de toe te laten stroomsterkte en de nominale stroomsterkte van de smeltpatronen of niet instelbare maximum schakelaars dienovereenkomstig kleiner moeten worden gekozen.

Het beveiligingsprobleem zou nu eenvoudig zijn als men kon zeggen dat elke stroom die boven de grensstroom uitkwam abnormaal was. Men paste dan gewoon een automatische schakelaar toe die boven die grensstroom uitschakelde.

Er treden nu vooral bij het motorbedrijf minder eenvoudige toestanden op.

We maken nu eerst een onderscheid tussen beveiliging tegen overbelasting en beveiliging tegen kortsluiting.

Beveiliging tegen overbelasting

Stel, men heeft een motor, welke bij vollast 10 A opneemt. Indien de motor noch bij het aanlopen noch in bedrijf grote stroomstoten opneemt, welke aanmerkelijk boven de 10 A komen, zouden we kunnen beveiligen met een 10 A smeltveiligheid. Volgens de voorschriften mag deze niet binnen het uur doorsmelten bij minder dan $1,6 \times 10 = 16 \text{ A}$ en moet binnen het uur afsmelten bij $2,1 \times 10 = 21 \text{ A}$.

De motor kan dus een uur lang tweevoudig overbelast worden (betekent 4-voudige verwarming), zonder dat de beveiliging werkt. Het is dus geen overbelastingsbeveiliging maar een kortsluitbeveiliging geworden. Nog erger wordt het indien de motor bij het aanlopen zeer grote stroomstoten opneemt. Neem bijv. een draaistroommotor met kortsluitanker van 2 pk, 220 V. Vollaststroom ca. 6 A. De inschakelstroom bij directe inschakeling bedraagt dan ca. 36 A. We kunnen deze motor natuurlijk niet beveiligen met een 6 A smeltveiligheid. We kunnen het wel proberen met een beveiliging van 15 A, daar deze niet binnen het uur beneden $1,6 \times 15 = 24 \text{ A}$ doorsmelt en de tijdsduur in het algemeen kort is.

Deze smeltveiligheid behoeft echter niet binnen het uur beneden $2,1 \times 15 = 31,5 \text{ A}$ door te smelten. De beveiliging verzet zich dus niet tegen een 5-voudige stroom, dus 25-voudige verwarming.

Gebruikt men maximum schakelaars, dan zou in het eerste geval een direct werkende schakelaar met een instelling van 10 A, beter 11 A, een goede overbelastingsbeveiliging zijn, er treden immers geen stoten op.

In het tweede geval, bij de kortsluitmotor, zou de instelling minstens 36 A

Na in de beide vorige artikelen de beveiliging tegen aanraking van onder spanning staande delen van een installatie behandeld te hebben, zullen we nu eens de beveiliging tegen te sterke stromen nader beschouwen.

moeten zijn, dus weer geen beveiliging. Men kan dan de zaak in orde krijgen met een instelling van bijv. 7 A en een passende tijdvertraging.

Hebben we echter het geval, zoals bij liften en kranen, dat vaak achter elkaar wordt ingeschakeld, dan kan ook de aanloopstroom noodlottig worden; immers de aanlooptijd maakt een aanzienlijk deel van de arbeidsperiode uit. De bovenbedoelde schakelaar biedt dan geen voldoende beveiliging tegen overbelasting. Zeer goed voldoet dan een thermische beveiliging met gebruik van bimetaal of een gemakkelijk smeltbare legering die door de stroom verhit wordt en zo is uitgezocht dat de motortemperatuur ongeveer op de voet wordt gevolgd.

Beveiliging tegen kortsluiting

Voor kortsluitbeveiliging daarentegen hebben in 't algemeen doelmatig ingesloten veiligheden (smeltpatronen) grote voordelen.

Smeltveiligheden en maximumschakelaars moeten zoveel mogelijk een onderbrekingsvermogen bezitten, dat ten minste gelijk is aan het kortsluitvermogen ter plaatse. Is dit niet het geval, dan moeten zij zijn beveiligd door smeltveiligheden of maximum schakelaars, welke dit onderbrekingsvermogen wel bezitten. Denkt men zich een schakelkast, waarvan de rails gevoed worden door een grote transformator, die bijv. bij vollast 1000 A kan afgeven. Bij kortsluiting kan deze transformator onder omstandigheden een $25 \times$ zo grote stroom leveren, dus 25 000 A.

Denken we ons op deze rails direct aangesloten een klein motortje tegen overbelasting, bevestigd met een automaat.

Bij directe kortsluiting in de leiding van de motor vlak bij de rails zou deze automaat aan flarden gaan, daar deze wel 1500 A, maar zeker geen 25000 A kan afschakelen. Men zou dus het motortje een beveiligingsautomaat geschikt voor kortsluitstromen van 25000 A moeten geven, wat economisch niet doenlijk is.

Voegt men echter kortsluitveilige smeltpatronen toe, natuurlijk zo hoog gekozen dat aanloopstoten of andere stoten geen uitschakeling geven, dan zal bij 25000 A deze smeltveiligheid in uiterst korte tijd afschakelen eer de automaat in werking treedt. De verwarming van de smeltveiligheid is recht evenredig met i^2 .

A.S.A. (aanloopslepringanker) motoren en gelijkstroommotoren met aanloopweerstand kunnen, als geen groot aanloopkoppel vereist wordt, een zodanige weer-

Fabriek v. elektrische
apparaten en
verwarmingselementen
ZAANDAM
OOSTZIJDE 238 b
Telefoon 2310 (K 2980)

**Straalkachels,
Theelichten,
Kookplaten,
Strijkijzerelementen,
Theelichtelementen,
Bodemelementen,
Kachelementen,
Verwarmingsspiralen**
*Leverl alleen aan
H.H. Grossiers en Industrie*

Zojuist ontvangen:

Grote Import
Zwitserse smeltpatronen!
Koopt KWALITEIT!
Koopt Zwitserse smeltpatronen!
Natuurlijk bij de

„TECHNISCHE” N.V.
De Constant Rebecquestraat 96-102, 's-Gravenhage

JUNI-AANBIEDING

Royale hangrokken, compleet gemonteerd
of staande rokken, terra, goud of beige-
crêpe de chine f 32.— netto.

N.V. v.h.
G. J. BIESTA

Regentesselaan 234 — Den Haag

Electrotechnische- en Radiogroothandel

A. J. WESTERHOF

Oostzeedijk 340 - tel. 27641 - Rotterdam

PHILIPS: versterkers, luidsprekers,
microfoons, trechters enz.

PHILIPS: radio-onderdelen

PHILIPS: service onderdelen

prompt uit voorraad leverbaar

Vraagt inlichtingen of reizigersbezoek

NIEAF UTRECHT

DE NEDERLANDSE
FABRIEK VAN DE BESTE

ELECTRISCHE MEETINSTRUMENTEN

Verlichtingsindustrie „OSIRIS”
Deventer - Molenstraat 74 - Telef. 417-

Uitgebreide collectie:

Bureaulampen
Nachttafellampen
Pianolampen
Schemerlampen

Kronen
Petroleumlampen
Ganglantaarns
Zijden- en perka-
mentkappen

GISO-LAMPEN

**VOOR ELECTRISCH HUISHOUDELIJKE
APPARATEN,
FLUITKETELS, WATERKOKERS ENZ.
UW KEUS
„BOBE”**

**HET IS EEN KWALITEITSPRODUCT
UW GROSSIER HEEFT ZE VOORRADIJG**

SCHOLTÈS - Comforen

2000 Watt in 220 Volt en 130 Volt
2200 Watt in 220 Volt. DIRECT LEVERBAAR.

Levering uitsluitend via de erkende
groothandel.

R. LEWIS — DEN HAAG
Wildhoeflaan 6 Telefoon 393571

OOK

**PLASTIC BUIS,
PLASTIC BOCHTEN,
PLASTIC MOFFEN**
en Apparaten voor het
buigen van Plastic buis.
Uit voorraad leverbaar.

ELECTROTECHNISCHE
GROOTHANDEL **P. HOLTRING**
KORTE SPAARNE 25 — HAARLEM
Telefoon 16255 (na 6 uur 29605).

De Reparatieafdeling van

N.V. E. M. ELECTROSTOOM

belast zich gaarne met de reparatie van
Uw elektrische machines en transformatoren.
Door speciale maatregelen in ons
bedrijf zijn wij weer in staat om voor
normaal draaistroomwikkelpakwerk in het
algemeen zeer korte levertijden te ga-
randeren.

Zendingen te adresseren aan:

N.V. E. M. ELECTROSTOOM
Afdeling Reparatie, Rotterdam

N.V. „CORODEX”, Zandvoort

ELECTROTECHNISCH INSTALLATIEMATERIAAL

Lamphouders, Mignonlamphouders, Kroonlamp-
houders, Stallamphouders, Plafondlamphouders,
Majolica's, Zolderrozetten, Snoerdoosjes, Arma-
turen 40 en 60 W., W.D. Armaturen, Schroef-
koppen K. II en K. III, Kabelaftakdozen,
Wartels 16 en 21 mm. P. G., Plafondplaten,
Kabelzadels, Contactstoppen 6 en 10 Ampères,
Koppelcontactstoppen, Driewegstekkers etc.

De Nederlandse Fabrik van Kwaliteitsproducten

TRIUMPH P-M speakers

compleet met uitg. trafo
f 22,50 bruto, diameter 20 cm.

Techn. Grooth. Fa. H. van Lochem

Amsterdamseweg 156
ARNHEM - Tel. 21098

Installateurs!

Laat ons Uw neon-Installaties verzorgen!
Wij zijn daarvoor speciaal ingericht, maken
ontwerpen, begroten, verkopen en mon-
teren door het gehele land.

Technisch Bur. voor NEON-VERLICHTING
P. J. BUIS, 's-GRAVENHAGE,
KONINGSPLEIN II, TEL. 392400—390418

- Steeds meer courante artikelen!
- Voortdurend meer afnemers!
- Regelmatig stijgende omzet!

ELECTROTECHNISCHE GROOTHANDEL

Max Goudekot & Co.

Weesperzijde 24, Amsterdam (O.), Telefoon 51163

- Hefboomsch. 3-4 plg. 60-100-200 Amp. (typ. 15)
- Buiszek. kasten 60-100-200 Amp. (typ. 25)
- Kabelinvoeren en huisaansluitkastjes
- Zekeringkasten 3 tot 30 coups, } div. types
- Railkasten en omkeerschakelaars }
- Kastenbatterijen

Minkes

Hoefkade 667-671, DEN HAAG, Tel. 391563

THABUR

*Electrisch
Deuroog*

VERLICHT 's AVONDS NAAM EN HUISNUMMER
GEMAKKELIJK OP IEDERE HUISDEUR TE MONTEREN

Vraagt inlichtingen aan:

N.V. THABUR

ZUILINGSTRAAT 22-24 TEL. 116130 (8 lijnen) DEN HAAG

„VONKA” AMSTERDAM-C.

Rapenburg 97
Telefoon 45352-51136

VERHUUR van materialen, lichtfontein-
schijnwerpers, motoren enz.

voor

**ILLUMINATIE - TONEEL
VERLICHTING - KRACHT**

stand hebben, dat de aanloopstroom niet groter wordt dan de normale. Dan treden dus geen moeilijkheden op met de beveiliging, tenzij de aard van het bedrijf grote belastingstoten met zich mee brengt. Bij zware aanloop is een dergelijke aanloopweerstand niet voldoende om het benodigde koppel te kunnen geven (kranen, liften en andere machines voor intermitterend bedrijf).

Hier zijn 2 à 2½ -voudige aanloopstromen normaal. Beveiligt men nu met een automatische schakelaar, die bij de motorgrensstroom uitvalt of met een smeltveiligheid, die bij de grensstroom werkelijk doorsmelt (practisch onmogelijk), dan is de machine of leiding beveiligd; het bedrijf is echter onmogelijk geworden.

Bij intermitterende bedrijven is bovendien de normale bedrijfsstroom in 't algemeen hoger dan de grensstroom. Men moet dan de veiligheid of instelling van de automaat hoger kiezen dan de grensstroom.

Een beveiliging tegen langdurige overbelasting is niet aanwezig, wel tegen zware overbelasting of kortsluiting.

Indien bij een asynchrone draaistroommotor door een of andere oorzaak de leiding wordt onderbroken, blijft hij op één fase doorlopen. Hij neemt dan ruim 1,5 × zoveel stroom op en komt dan juist in het grensgebied, waar niet is beveiligd. Men zou dan noodzakelijk de leidingen en machines zwaarder moeten kiezen dan noodzakelijk is.

Uit het bovenstaande hebben we dus gezien, dat smeltveiligheden als beveiliging tegen overbelasting weinig ideaal zijn, als beveiliging tegen kortsluiting daarentegen hebben ze het voordeel van grote kortsluitzekerheid. Bovendien zijn ze eenvoudig. Het principe bij de smelten buisveiligheden berust alleen op het doorsmelten van een zilverdraad, wanneer de stroomsterkte te hoog wordt.

Alleen dient men er zorg voor te dragen, dat bij het doorsmelten, de druppels metaal of de vlamboog geen gevaar voor de directe omgeving kunnen opleveren. Bij schroefveiligheden bereikt men dit door de zilverdraad onder te brengen in een gesloten patroon van porselein, opgevuld met fijn zand of asbest. Bij buisveiligheden bevindt de smeltdraad zich in een porseleinen buis, welke rechtstandig gebruikt moet worden om een goede luchtcirculatie te bereiken.

Tegenwoordig gebruikt men veelal ontploffingsvaste smeltpatronen.

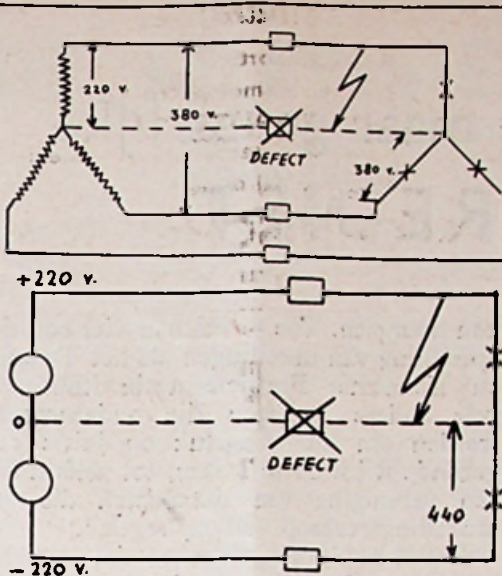
Beveiliging van leidingen

Volgens de voorschriften moet elk leidingdeel aan zijn begin beveiligd zijn overeenkomstig zijn doorsnede.

Deze beveiliging is niet nodig voor:

- 1° Aardleidingen.
- 2° Nulleiders.
- 3° Leidingen, waarvan de enkele leidinglengte achter de plaats van doorsnede-vermindering niet langer is dan 3 m.

Het voorschrift, dat elk leidingdeel moet zijn beveiligd, houdt dus tevens in, dat leidingen, welke aan 2 zijden kunnen worden gevoed, ook aan beide zijden zijn beveiligd. Het is vanzelfsprekend, dat,

aarde ligt, de spanning van de buitenleider, waarmede het in contact is, aannemen. Daardoor zouden de overige nethelften aan een te hoge spanning worden blootgesteld. Dit kan optreden bij een gelijkstroom-drieleidernet aan de dubbele bedrijfsspanning en bij een draaistroom-vierleidernet aan de lijnspanning, die $\sqrt{3}$ × zo groot is als de fasespanning (zie figuur).

Belasting per groep

Een lampgroep, waarop aangesloten normaal Edisonfittings E 27, mag volgens de voorschriften niet zwaarder zijn uitgevoerd dan met 2½ mm². De beveiliging mag hoogstens met 15 A geschieden. Hiermede is de maximumbelasting per groep vastgelegd.

- Max. belasting per groep:
- bij 220 V 3300 watt
- bij 127 V 1900 watt

Uitgaande van deze maximum belasting per groep en rekening houdend met een normale belasting van de aansluitpunten, is voorgeschreven, dat niet meer als 12 lichtpunten inclusief wandcontactdozen op één groep mogen worden aangesloten en de installatie uit minstens 2 groepen moet bestaan, tenzij het aantal aansluitpunten maximum zes bedraagt, in welk geval met één groep kan worden volstaan.

Prijzen vrij gegeven

Bij beschikking van de minister van Economische Zaken zijn diverse goederen vrij gegeven wat prijsvorming betreft. Hieronder vallen grammofoons en grammofoonplaten, slijpmateriaal, groot kuipwerk en diverse instrumenten en apparaten (nautische, meteorologische enz.).

ELECTRO-LARIA

THE SATURDAY EVENING POST

H. CALMAN

Het noodzakelijke maar gevaarlijke VOLKSCREDIET

Wij hebben reeds enkele malen geschreven over het volkscrediet. Hoe gevaarlijk dit enerzijds moet heten, zowel voor middenstand als voor publiek, toch mag het even noodzakelijk als gevaarlijk genoemd worden.

Het gevaar schuilt hierin: dat zwakkere broeders de afbetaling gebruiken om zaken aan te schaffen die ze geenszins beslist nodig hebben, omdat ze bezwijken voor de gemakkelijke voorwaarden. Maar ondanks deze gemakkelijke voorwaarden, kan het nog dikwijls gebeuren dat de afbetaling op 'n gegeven moment moet stopgezet worden. Ook voor de middenstander bracht het veelal bezwaar mee, met name doordat het hem op kosten joeg, die soms tot een vrij hoog percentage opliepen.

Ieder, die voor de oorlog in het zakenleven gezeten heeft, kan zich de ellende, door deze afbetalingssystemen veroorzaakt, nog levendig herinneren. Een grote stap in de goede richting was de instelling van het Consumentencrediet, al was het duidelijk dat de regering hiermee niet onbepert

kon doorgaan. Toe te juichen viel ook de oprichting van instellingen als het Twents en Kennemer Financieringsinstituut en vele andere pogingen die ondernomen worden om dit vraagstuk op juiste en gezonde wijze op te lossen, tot zelfs door een vereniging van detaillisten die de afbetalingsverkoop willen regelen.

Dat al deze pogingen zeker niet te vroeg komen, wordt nog eens beklemtoond in een artikel in De Tijd van 21 Mei: Naar sociale volkscredietbanken. Ook hierin worden het gevaar zowel als de noodzaak van kopen op afbetaling geschetst om vast te stellen dat het gewenst moet heten deze materie niet maar aan het vrije spel der maatschappelijke krachten over te laten doch dat de overheid regelend en corrigerend moet optreden.

Enkele maatregelen kennen we reeds: de geldschieterswet, de beschikking inzake betaalzegelbedrijf, de wettelijke regeling van koop en verkoop op afbetaling — maar volgens de schrijver in De Tijd is dit niet

voldoende. Zijn wens is, dat de overheid ertoe overga, volkscredietbanken in het leven te roepen, in de trant van de gemeentelijke volkscredietbanken, zoals er reeds een veertiental zijn. Uitvoerig wordt aangekend aan welke eisen zulk een bank zou moeten voldoen: wel crediet geven waar dit nodig is; het moet inderdaad een bank zijn waar de consument geld kan opnemen. De bank beoordele naar het inkomen van de consument, hoe ver de credietverschaffing kan gaan. In het tarief worde een matige risicopremie verwerkt; deze zij matig omdat het risico in werkelijkheid niet bar groot is.

Het is zeer nuttig dat in de grote dagbladpers eens op deze kwestie ingegaan wordt; de zakelijke belangen van de middenstand worden nog wel eens te weinig behandeld daar ter plaatse.

Alleen zouden wij willen vragen: is de oplossing die dit artikel voorstelt, wel ideaal? Aan alle kanten wordt geroepen om minder overheidsbemoeienis — na een oorlogsperiode heeft men ingezien dat deze waarlijk niet al te ver moet gaan. Meer en meer vindt de stelling: wat particulier initiatief kan doen, neme de overheid niet aan zich, ingang. Het gevaar is niet denkbeeldig, dat dergelijke volkscredietbanken, als ze door de overheid ingesteld worden, weer tot al of niet verkapte ambtenarij gaat voeren.

Fabricage van:

Transformatoren voor radio, versterker- en televisie doeleinden. Geluidsinstallaties. Kerkversterkers voor slechthorenden compleet met telefoons.

Groothandel in:

Radio- en versterkeronderdelen o.a. duo-condensatoren, m.f. filters, weerstanden, Hellekens anodebatterijen 90 volt, electrolyten, montage materiaal en draad, afgeschermd draad, microfoonkabel enz. enz.

Technisch Bureau J. Th. van Reijssen
Choorstraat 16 - DELFT - Telefoon 2678

UIT VOORRAAD LEVERBAAR:

Sauter Elektrische Fornuizen,

en wel de typen:

„Confort”: 3-plaats met 1 oven; voorzien van spatscherm.

„Luxe”: 3-plaats met 1 oven; voorzien van paradeplaat en bergkast voor onderdelen.

„Grand Luxe”: 4-plaats met 2 ovens en paradeplaat.

N.V. Electro Ofra en gros
Straalscheweg 37-39 — Telefoon 3424 — VENLO

Electro-Ing. Bureau „Daniel” HILVERSUM

Tel. 9895

CONTROLLERS

SPILEINDSCHAKELAARS

REMHEFMAGNETEN

WALSSCHAKELAARS

Speciale schakelapparatuur voor de industrie
Af voorraad of redelijke termijnen

Nederl. Gloeilampen Groothandel

Weteringplein 12-13, Den Haag

Telefoon 770736

Verkoopkantoor N.V. Splendorfabrieken Nijmegen

Voor de feestdagen: Prikkel, prikfittingen
feestverlichtingslampjes.

Uit voorraad: 2 en 3 pol. krachtcomb.stekke
en contra, schakelmateriaal, strij-
lizers, theelichtjes, snoeren e

k.W.h.meters,

normale en alle bijzondere uitvoeringen.
Registrerende en aanwijzende Volt-
Ampère-Watt-Cosy- en freq.meters.
Draaiveld richting-aanwijzers.
Gecombineerde Volt- en Ampèremeters
in draagbare uitvoering.
Krukinductoren.
Aardingsweerstandsmeters.

Meterfabriek - Dordrecht

Wij leveren uit voorraad:

Installatie-materiaal,
Apparaten,
Glaswerk,
Scholtés fornuizen 220 Volt, 5,5 kw.,
Scholtés 2-plaats comforen 220 Volt 3 kw.,
Naaïmachinemotoren met frictiekoppeling,
Verlichting.

N.V. v/h CLAESSEN & Co.

Almelo — Amsterdam — Doetinchem
Groningen — Rotterdam

Vrijblijvend ult voorraad Apeldoorn leverbaar

Geheel gesloten ACEC motoren

0,22 en 0,55 pk — 1500 t/m.

0,35 en 0,85 pk — 3000 t/m.

Dwd ACEC motoren

0,85—1,35—2,2—3,4—3,75 pk — 1500 t/m.

Wisselstroommotoren

0,5 pk - '110/220 V - 1500 t/m handaanzet

N.V. INGENIEURSBUREAU

FROWIJN & Co.

v.h. VAN ENST EN STOKKENTREEFT
DEN HAAG, Tel. 772662 - APELDOORN. Tel. 2741

Type „E”, weer een verbeterd product van „SINUS”

Vanaf heden zijn onze nieuwste
dompelaars, type „E”, vlot leverbaar.

500 Watt — 750 Watt — 1000 Watt

Voorzien van randaarding en ophang-haakjes

„SINUS”

Radio-apparaten- en
instrumentenfabriek
De La Reijlaan 37—38
ZEIST.

Vraagt offerte voor pompelaars voor industriële doeleinden!

De moderne man

gebruikt
een Philo Shave

en

KRUMM

Scheerspiegel

Vereningsprijs H 29,50 Normale handel'skorting

APPARATENFABRIEK
J 3141 Tel 3141
Kempensweg 36 HEERLEN

Veel beter lijkt het ons, wanneer de belanghebbenden (middenstanders en consumenten dus) tot een reële oplossing konden komen. Wanneer men er in kon slagen, over geheel het land een serie instellingen als de genoemden (Twents en Kennemer Financierings Instituut) tot stand te brengen. Zo nodig met welwillende steun van de overheid — maar als eigen instellingen van belanghebbenden. Dit zou o.i. deze instituten een groter levendigheid doen houden en verstarrende ambtenarij voorkomen.

Logisch zou het zijn, hierbij gebruik te maken van het bestaande bankwezen in zo verre dit hiertoe bereid is (zijn wij goed ingelicht, dan zou met name de Nederlandse Middenstandsbank niet onwelwillend tegenover dit denkbeeld staan) — het zou vermoedelijk reeds direct een bezuiniging op de instellingskosten betekenen, omdat er een apparaat aanwezig is dat betrekkelijk zonder moeite ingeschakeld kan worden.

En de vereniging van handelaren die op afbetaling verkopen — is die reeds ter ziele? Voor haar ligt hier nog een heel terrein braak, nl. initiatief nemen, stimuleren, coördineren en.... controleren!

De tijd dringt; het is zaak dat dit onderwerp terdege geregeld is vooraleer het euvel der afbetaling weer vormen heeft aangenomen die een sanering dan veel moeilijker zullen maken.

DE TELEVISIE

KOMT LANGZAAM MAAR ZEKER

Televisie voor een dollar per dag

De firma Summerfield Co., een warenhuis te Boston, plaatste een dagbladadvertentie om het originele idee wereldkundig te maken, dat ze een nationaal bekend televisietoestel voor een dollar per dag zou verhuren.

Naar aanleiding daarvan had de zaak op Maandag, 7 Maart om 6 uur 150 bestellingen ontvangen, terwijl op Dinsdagavond 250 bestellingen binnen waren, wat het maximum aantal verhuringen was, waartoe men wilde overgaan.

Iedere verkoper in de radio-televisieafdeling moest van de verdieping, waar hij werkzaam was, worden weggehaald om de toestellen af te leveren en in elkaar te zetten. Samuel Elovitz, de directeur van het warenhuis verwacht, dat 75 % van de huurders tot de koop zullen besluiten.

De klanten moeten de toestellen namelijk minstens 14 dagen houden en wanneer zij ze dan niet willen kopen, neemt de zaak ze terug. Verder zijn de klanten verplicht eventueel aangerichte schade te vergoeden. Wanneer de klant het toestel 90 dagen houdt en besluit het te kopen,

worden de gedane betalingen met de koop-prijs verrekend.

Er worden in deze manier van verkopen vijftig duizend dollar gestoken, die we er zeker weer uithalen, meent Elovitz. Indien de verkoopverwachtingen van Elovitz verwezenlijkt worden, is hij van plan geen grenzen meer te trekken en net zoveel huurders te nemen, als hij krijgen kan.

©

We zijn in Amerika reeds een heel eind op weg met de televisie; grote hotels in New-York adverteren al dat men voor een geringe prijsverhoging kamers met televisie kan krijgen. Iets voor de combinatie die het Amsterdamse Carlton-hotel aan 't verbouwen is? Nu het toch wel zeker schijnt dat er in het Gooi een experimentele zender komt?

Overigens blijkt wel uit de ervaring, dat ook al zou men misschien anders verwachten, de radio niet direct door de televisie verdrongen zal worden. De totaal andere werkingen en sferen van deze beide technieken zijn niet in staat elkaar overbodig te maken. In Engeland blijkt immers uit de ervaring dat mensen die zich een televisie-set aanschaffen, hun radio beslist niet aan de kant doen.

Hoe het (over enkele tientallen jaren?) in Nederland eruit zal zien moeten we maar rustig afwachten.

Voor weide artikelen naar

„R.E.T.A.F.”

Musschengang 17 - GRONINGEN - Tel. 28890.

Maakte U nog geen kennis met onze plastic Poortgrepen en verende nokkenas Draadspanners? Vraagt dan eens monsters aan. Thans uit voorraad dit veel gevraagde artikel leverbaar. Voor radio-onderdelen, kasten etc. het ruimst gesorteerd. Fabrikante van steeds nieuwe artikelen. Onze Weide app. zonder bewegende delen is in voorbereiding en komt dit najaar uit de fabricatie. Isolatoren van glas alleen fabrikante in Nederland. Doet als Uw collega's eerst bij R.E.T.A.F. vragen en bestellen.

W. Schuurman N.V.

HOPPLEIN 2, 4, 4b & 6, ALKMAAR

UIT VOORRAAD LEVERBAAR:

Papiergrondkabels 2x2½, 3x2½, 4x4, 4x6

ZIET LAGE PRIJZEN VOOR:

Prima snelkokers van 1 en 2 Liter, zonder beveiliging, 220 Volt.

Voor grote afdelingen installatiemateriaal zeer speciale prijzen.

WIJ WACHTEN UW AANVRAGEN

„VYNCKIER” Importrice:

N.V. Handel Mij. „Electro-Metaal” A. G. van RIJN, PIET HEINSTRAAAT 102, DEN HAAG, TEL. 336144 en 321011

KASTENBATTERIJEN:

Verdeelkasten, schakelkasten etc. in excellithen uitvoering.

Orders op Vynckier kunnen worden geplaatst:

- 1e. met levertijd ca. 3 maanden, onder voorbehoud voldoende deviezen.
- 2e. met een maximale levertijd van 9 maanden, onder voorbehoud, dat de Benelux 1 Januari 1950 in werking treedt.

VRAAGT OFFERTE! Sterdriehoekschakelaars in bakelieten uitvoering voorradig

WIKKELINRICHTING

voor Electro-Motoren, Dynamo's, Starters, Hoogspanningsmagneten enz.

E. Stipp

Nieuwe Leliestraat 51 — AMSTERDAM

Telefoon 47076

BREDA

Haagweg 158

Telefoon 8529

Fabriek van weide-afrasteringsapparaten voor batterijvoeding en voor aansluiting op het lichtnet!

Kema goedgekeurd en rijkssubsidie!

Verhuren en installeren van:

Electrische installaties voor feestterreinen, tentoonstellingen en openluchtspelen.

Toneelverlichting.

Uit voorraad leverbaar:

Org. spotlights. Merk Strand Electric.

C. SELMEYER

AMSTERDAM

AMSTELDIJK 44

Postadres Stalinlaan 34. Tel. (K. 2900) 98181. Na 6 uur 23640

Isolatie-Materialen

VOOR DE ELECTRO-TECHNIEK

Wij hebben weer voorradig:

PRESSPAAN: (Zweeds)

0,1—0,5—1 en 3 m/m

over drie weken

ook de maten 1,5 en 2 m/m

VERKOOPKANTOOR VAN TECHNISCHE PLASTISCHE PRODUCTEN

Singel 86 - AMSTERDAM-C. - Tel. 49926

„Transforma”

Voor

STROOM- en SPANNINGSREGELING van beproevingsinrichtingen

AMSTERDAM, KARPERWEG 37-41

TELEFOON 96610-96511

TECHN. HANDELSONDERNEMING **W. WERNER**
PALTZERWEG 223 - DEN DOLDER - TELEFOON 2165 - BILHOVEN

Kent U reeds de Diligentia Reeks?

Hierin verschijnen ook voor U belangrijke boeken. Wij noemen slechts: **NATRIUM- EN KWIKLICHT**, door ir. C. Th. Haverkorn van Rijsewijk. De tweede druk, herzien door ir. H. G. van der Molen, verschijnt zeer binnenkort. (Prijs f 4,25). — **RADIOZENDERS EN -ONTVANGERS**, door J. Corver, werd door alle radio-liefhebbers enthousiast ontvangen; het behandelt de ontwikkeling van de radiotechniek van coherer tot ontvanger. (Prijs f 3,25). — **KUNSTSTOFFEN**, door dr. ir. R. Houwink, bespreekt deze stoffen waarmee de electrotechniek meer en meer te maken krijgt. (Prijs f 3,25).
Bestel deze werken nog heden bij Uw boekhandelaar of bij de N.V. Uitgevers Mij. Diligentia, Kalverstraat 35, Amsterdam C., girorekening nr. 136.400.

Wist U

FRAAY & KORPER

Singel 424, Amsterdam Tel. 35805

biedt U niet alleen eerste klas Verlichting maar ook alles voor licht- en kracht-verdeelinrichting

Voor Materialen groot of klein zal Uw leverancier FRAAY & KORPER zijn.

Reclame Aanbieding:

Driewegstekkers fl. 26,— per %
Apparaatstekkers fl. 45,— per %
Zware stekkers contra 10Amp. fl. 28,— per %
Zware stekkers 10 Amp. fl. 28,— per %
Metalen plafondplaten:
crème gespoten 11½ cm, fl —,10
bruin gespoten 11½ cm fl —,10
crème gespoten 15 cm, fl —,18

N. V. HECO Frans Hamers **AMSTERDAM-C.**
Groothandel in electrotechnische materialen en verlichtingsartikelen
1e Laurierdwarstraat 25-27 - Tel. 33196 (K 2900)
HECO heeft alles voor uw montage

RADIO-ONDERDELEN
uit voorraad

Kwaliteitsproducten

SPECIAL-ONDERDELEN
op aanvraag

Levering aan grossiers

Fa. Gebr. Geul & Co., LOOSDRECHT
Telefoon K 2958-393 Molenmeent D 4

— Fabrik van Radio- en Electrotechnische onderdelen —

* NEON LICHTBUIZEN - LETTERS ETALAGE-ORNAMENTEN BINNENVERLICHTING INSTALLATIES

KORTE LEVERTIJD
ONDER GARANTIE
PRIMA AFWERKING

Vraagt vrijblijvende offertes aan bij:

SUPER-NEON, UTRECHT
SINGELSTRAAT 11 - TEL. 13727

Installateurs de bekende rabatten

MESSING WARTELINVOERINGEN

met gasdraad van 3/8" tot 2" met P.G. draad van 11—tot 21

ZEER KORTE LEVERTIJD
DEELS UIT VOORRAAD
LAGE PRIJZEN.

Groeneveld's Handelonderneming
WARMONDSTRAAT 160, Amsterdam

KOOFLIJSTEN

VOOR INDIRECTE VERLICHTING
en **BUISLAMPORNAMENTEN**
van geperst hout voor schilderwerk en edelfineer. Ned. Octrooi 50992.

W. C. HÜLSMANN JR
BROUWERSGRACHT 300
AMSTERDAM - TEL. 31957

VUURTOREN anode batterijen

van de Eerste Twentsche Elementenfabriek v/h D. Journée te Hengelo (O.)
betreft u in Amsterdam van onze grootste afnemer op dit gebied de Firma

M. Ossendrijver — St. Pietershalsteeg 4—6 - telefoon 4 2158

De prijzen zijn NIET verhoogd, de kwaliteit prima

90 Volt (ook voor Philips batterij-ontvanger) f 6.59
120 Volt f 8.75
135 Volt f 9.83
150 Volt f 10.91

Droge elementen, 1.5 Volt f 1.75
Zakbatterijen f 0.31
Staabatterijen, 3 Volt f 0.15⁵
Monocellen, 1.5 Volt f 0.18

Telef. 95979
K 2900 **N.V. TEVEKA** A'dam Z. Churchill-laan 262

TRIUMPH Luidspr. 21 cm met Uitg. trafo
SEM " 12 " " "
B.B. " 17 en 20 " " "
PHILIPS " 12 cm t/m 25 cm zonder Uitg. trafo
RIALTO II Voedingtrafo's 2 x 280 V.
PHILIPS 2 V. draaicond. weerst. Electr. enz.
PARKER Spoelblok m. M.F. Belg. Kwal. Product

Van Venlo via Moskou naar Tokio, van Tokio via Melbourne naar Kaapstad en vandaar door de Sahara weer naar Venlo terug...

25.000 Km.

In drie jaar tijd leverden wij deze afstand aan draad alleen al voor het telecommunicatie-gebied in Nederland. Daarnaast produceren wij nog vrijwel alle andere soorten draad.
Wat voor draad U ook nodig mocht hebben.

Pope maakt het!

... Vraag alle gewenste inlichtingen aan onze alleenvertegenwoordiger voor Nederland. Zij zal U graag met raad en draad bijstaan.

TECHNISCHE HANDELONDERNEMING „ROMAL“
Plompstorengracht 12
Utrecht - Tel. 14393

N.V. POPE'S DRAAD EN LAMPENFABRIEKEN VENLO - HOLLAND

Onderscheidt U kleurverschillen?

Ook die tussen goed en slecht hout? Voor ladders is dit heel belangrijk, en onze vaklieden letten er dan ook terdege op.

Vraag daarom voor betrouwbaar en sterk klimmateriaal onze prijscourant E. 10

C. de Krijger,
NEDERLANDSE FABRIEK VOOR
VEILIG KLIMMATERIAAL
BUYSKADE 46 - AMSTERDAM-W.
TELEFOON 84010

Mededelingen VAN DE VAKGROEPSECRETARIAAT:
KEIZERSGRACHT 606, AMSTERDAM C.
TELEFOON 40027DETAILHANDEL IN ELECTRISCHE
VERBRUIKSTOESTELLEN EN
VERLICHTINGSARTIKELEN

Wanneer het geld op is...

(komen de zorgen binnen)

Ons allen is dit veelzeggende spreekwoord bekend en de waarheid hiervan zal ongetwijfeld door allen onderschreven worden. Jammer genoeg ondervinden velen dit dagelijks aan de lijve. Het zij een waarschuwing voor allen om steeds paraat te zijn en hun aandacht nooit te laten verslappen. Dat onze belangstelling op breder basis dient te zijn gesteld dan bij velen totnogtoe het geval was, behoeft nauwelijks betoog.

Egoïsme is gevaarlijk

De mens is van nature egoïstisch en het is slechts weinigen gegeven zich hierboven te verheffen. Het is een dagelijks verschijnsel, dat iedereen probeert de ganse wereld op zichzelf af te stemmen en er niet aan denkt, dat men toch feitelijk slechts een klein onderdeel is van een machtig geheel en volkomen uit het oog verliest, dat wanneer dit geheel niet goed functioneert, het onmogelijk is, dat het hem goed gaat. Men tracht zich er dan met een Jantje van Leiden vanaf te maken, door te zeggen, dat ieder zijn eigen boontjes maar moet doppen. Helaas is dit een fatale vergissing.

Men verliest nl. maar al te vaak uit het oog, dat de tijd niet stilstaat en met deze voortgang van de tijd alles gelijke tred houdt. Bepaalde dingen kunnen door oorlogen enz. een zekere versnelling in de uitvoering krijgen, uiteindelijk staat de balans toch weer in evenwicht. Het is volkomen logisch en alleszins begrijpelijk, dat het individu zijn verantwoordelijkheid voor zichzelf begrijpt, doch het is daarnaast evenzeer noodzakelijk, dat hij een deel van zijn capaciteiten ter beschikking van de gemeenschap stelt. Het is nu ten enenmale niet meer zo, dat wij in de tijd van de Batavieren leven, doch we bevinden ons thans in een geciviliseerde maatschappij, waarin het saamhorigheidsgevoel steeds sterker zal moeten spreken.

Dit laatste vooral dienen we niet te vergeten. De oorlog is voorbij en ook wij moeten in zekere zin overschakelen van de oorlogs- op de vredeseconomie. Dat dit niet altijd even vlot gegaan is en nog steeds niet gaat, is u allen voldoende bekend. We dienen ook hier tot de bron terug te keren en wel de oorlog, die een zo volkomen omwenteling heeft teweeg gebracht. Het is echter niet alleen in ons land geweest, dat de oorlog een zo chaotische toestand heeft geschapen, doch dit is in bijna de gehele wereld zo geweest. Het is mede daarom, dat de ontwrichting zo hevig, ja zo volkomen is geweest.

Optimisme was te groot

Het overgrote deel van de mensheid is blind geweest voor de feiten; men droomde: als eerst de oorlog maar afgelopen was, dan zou er wel dit en dat gebeuren, waardoor de vóór-oorlogse toestand weldra zou terugkeren. Slechts weinigen hebben voorzien, dat de situatie zo ernstig zou zijn als ze in werkelijkheid was. Voor de volksleiders was het dan ook een titanenarbeid om enigszins orde in deze chaos te scheppen en harde maatregelen zijn hiervoor noodzakelijk geweest. Dat velen hier kritisch tegenover stonden is vanzelf-

Nuchtere bezinning blijft een der noodzakelijkste dingen. Al mag men niet pessimistisch bij de pakken gaan neerzitten — men mag evenmin in een valse hoerastemming gaan menen dat we er al zijn. We kunnen er komen, maar dan moet er aangepakt worden!

sprekend, want door iedere algemene maatregel is de een gebaat en de ander ondervindt er in meerdere of mindere mate moeilijkheden van.

Behalve alle goede bedoelingen waarmede men bezielde was, moest men nog over riemen beschikken om te kunnen roeien, wilde men vooruit komen. Aan goede riemen ontbrak het, figuurlijk gesproken, bijna overal. De enige, die in deze behoefte kon voorzien, heeft de noodzaak van hulp ingezien en heeft allen die van goede wil zijn de reddende hand toegestoken in de vorm van het Marshallplan. Buitengewoon grote bedragen werden door de United States genoteerd en jaarlijks in natura of geld verstrekt. De opzet is, dat dit tot uiterlijk 1952 zal geschieden en jaarlijks zal het totaal worden vastgesteld, beoordeeld naar de vermoedelijke noodzaak.

Er is vooruitgang, maar...

Wanneer we dan ook op het moment de vooruitgang bezien, die door deze hulp mogelijk is geworden, dan merken we, dat het herstel veel sneller gaat dan bijv. na de oorlog 1914-'18. Zij die hieruit opmaken, dat de zaken best marcheren en geneigd zijn in een hoera-stemming te geraken, slaan de plank ver mis. Niettegenstaande deze hulp, is iedereen verplicht naar beste krachten mede te werken tot een behoorlijk algemeen herstel. De kwestie is nl. deze, dat het in het geheel niet zeker is, dat de toewijzingen ieder jaar door zullen blijven gaan; verder, of deze toewijzingen dermate groot zijn, dat zij als voldoende zijn aan te merken en tenslotte is het niet zeker, dat we aan het eind van dit Marshall-plan kunnen zeggen dat we er zijn. Integendeel, zullen we ook dan nog voor zeer grote moeilijkheden staan, waarvoor we de ogen niet mogen sluiten.

Naast het onzekere van de verdere toevloed van de hulpmiddelen hebben we dus nog de zekerheid, straks nog niet in een volledig gezonde toestand te zullen verkeren. Wanneer iemand ons echter een dergelijke grote dienst bewijst, komen we er automatisch toe, ons dieper in de toestanden te verdiepen, waarin de „goede gever” zich bevindt. Rustig beschouwd, geeft dit een zekere benauwenis. Het is bekend, dat aan de overkant steeds gestreefd is naar een zo hoog mogelijke mate van efficiency en reeds vóór de laatste wereld-oorlog stonden we daar op verschillend gebied een stuk bij achter. Wanneer wij alle krachten inspannen, zullen wij met de Marshall-hulp, aan het

einde daarvan het niveau van 1938-'39 weer hebben bereikt, waar tegenover staat, dat de efficiency in de United States in en na de oorloginspanning een belangrijke stap vooruitgegaan is. Een zware, langdurige strijd wacht velen om op dit gebied op gelijke hoogte te komen.

Export-belangen

Vooraf voor hen, die in kleinere of grotere omvang bij de export geïnteresseerd zijn, is dit een geweldig probleem. De inrichting van de bedrijven, de machines en de verdere uitrusting en niet te vergeten de betere productie-methoden zijn ongetwijfeld de hoofdoorzaken van de voor-sprong van de Amerikanen. Vervolgens is daar de dollar-kwestie.

(Vervolg zie blz. 200 onder de streep).

Mededelingen VAN DE**VAKGROEP
ELECTROTECHNISCH
AMBACHT**SECRETARIAAT:
MAURITSKADE 45, 'S-GRAVENHAGE
TELEFOON 110585**Geen detailvergunningkaarten
meer voor Non-Ferro Metalen**

De Bedrijfsgroep Metalenverwerkende Ambachten, afdeling Distributie, Sectie Detailvergunningen, verzoekt ons het volgende mede te delen:

Ingevolge mededeling in de Ned. Staatscourant van 27 Mei 1949 zijn met ingang van 28 Mei 1949 geen koop-, verkoop- en verwerkingsvergunningen meer nodig voor halfabrikaten van non-ferro metalen. Blokmaterialen, oude- en afval van deze metalen blijven echter gedistribueerd.

Voor deze metalen zullen derhalve geen detailvergunningkaarten meer worden verstrekt.

Oude detailvergunningkaarten gelieve u omgaand te willen retourneren.

Aanvragen voor blokmaterialen, oude- en afval van non-ferro metalen kunnen per brief worden ingediend, waarbij moet worden vermeld waarvoor het metaal zal worden gebruikt, alsmede welke leverancier dit uit voorraad kan leveren.

Voor deze metalen zullen zgn. materiaalbonnen worden verstrekt.

De hoeveelheden, welke per kalenderkwartaal, kunnen worden toegewezen, mogen echter niet meer bedragen dan:

roodkoper	90 kg
messing en/of tombak	60 kg
tin (geen tinsoldeer)	6 kg
aluminium	60 kg
brons	60 kg
nieuwzilver (geen zilveroldeer) ..	30 kg
lood (niet gelegeerd)	60 kg
hardlood (antimoonlood)	90 kg

Grotere kwanta kunnen worden aangevraagd op Non-Ferro „A” formulieren, welke door de leveranciers in voorraad worden gehouden.

De distributie van blik blijft ongewijzigd. Aanvragen hiervoor kunnen per brief worden ingediend, waarbij moet worden vermeld waarvoor dit zal worden gebruikt.

**Opheffing verbod tot vervaardigen en verhandelen van
electrotechnische artikelen**

De directie van het rijksbureau voor Metalen en Bouwstoffen maakt bekend, dat met ingang van 4 Juni 1949 zijn opgeheven de verbodsbepalingen, als bedoeld onder X en XI van de uitvoeringsregeling der metalenbeschikking 1947, tot het zonder vergunning vervaardigen en verhandelen van electrotechnische apparaten en toestellen (electrische verwarmings-toestellen voor huishoudelijk gebruik en speciale doeleinden, stofzuigers, tafellventilatoren, electrische metalen verlich-

tingsartikelen, electrische kappersbenodigdheden, electrische ambachtsgereedschappen), alsmede van recover-, verzoel- en vulcaniseerapparaten en petroleumkooktoestellen en petroleumkachels.

**Beperkende bepalingen ten aanzien van reclameverlichting
tijdelijk geheel opgeheven**

Met ingang van 1 Juni zullen de beperkende bepalingen ten aanzien van de reclameverlichting worden opgeheven. In de zomermaanden heeft namelijk het electriciteitsverbruik van lichtreclames practisch geen verhoging van het kolenverbruik der electrische centralen ten gevolge.

In de aanstaande winter zal echter wederom een verbod van reclameverlichting worden ingevoerd, mede in verband met het probleem van de spitsbelasting der electrische centralen.

KORTE BERICHTEN

Op 31 Mei had te Amsterdam een bespreking plaats van de vertegenwoordigers van Ambacht en Detailhandel in de Stichting Cistofa, met betrekking tot de rabatten op stofzuigers.

Op 1 Juni werd te Goes een vergadering gehouden van vertegenwoordigers van de Zeeuwse plaatselijke afdeling, onder leiding

**NIEUWS van de
VAKGROEP D. V. V.***(Vervolg van blz. 199)*

Zelfs het Engelse Pond is geen gelijkwaardige tegenhanger meer en bovendien moeten we bedenken, dat Amerika zichzelf practisch bedruipen kan en de importen uit alle andere landen slechts een klein deel (één procent) van het gebruik uitmaken. Het verkrijgen van een sluitende handelsbalans van welk land dan ook met Amerika blijft voorlopig tot de vrome wensen behoren en er zal dan ook naar een multilaterale wereldhandel gestreefd moeten worden.

Men ziet dat er dus twee fasen zijn en wel de 1e een onmiddellijke hulp en ondersteuning aan het algemeen om op de been te blijven en een 2e fase, het trachten de individuele belangen zodanig te ordenen, dat het geheel weer op normale, doeltreffende wijze kan draaien. Eveneens zal men begrijpen, dat de huidige onzekerheden die wij hiervoor hebben geschetst, een zekere rem zijn voor een gezond

Op Maandag 13 Juni bestond de firma IJsselmuiden & Zonen te Sasenheim een halve eeuw. Dit bedrijf, dat zich ook op het gebied van het electrotechnisch installatiewezen en de radiohandel beweegt, is de belangrijke schakel in het economisch bestel van de bollenstreek.

Wij wensen deze firma van deze plaats geluk met dit jubileum en verbinden daaraan gaarne onze beste wensen voor de toekomst.

van de Secretaris van de Vakgroep. Besproken werd de wederoprichting der Vrijwillige Organisaties. Er werd een provinciaal comité gevormd, dat deze wederoprichting verder zal verzorgen, zulks met medewerking van de Inspecteur-Zuid van de Vakgroep, de heer P. C. Borghouts.

⊙

Op 2 Juni werd een vergadering gehouden van de Bestuurs-Commissie van de Bedrijfsgroep Metalenverwerkende Ambachten inzake distributie-aangelegenheden, waar speciaal de liquidatie van de distributie-sectie's aan de orde werd gesteld i.v.m. de opheffing van de distributie van ijzer en non-ferro-metalen.

⊙

Op 9 Juni werd te Utrecht de 3-maandelijke vergadering van de Directeuren van het Bureau voor Vakbelangen gehouden onder leiding van de Secretaris van de Federatie van Bureaux voor Vakbelangen (FEVA). Een aantal problemen van praktische aard werden op deze vergadering besproken.

EINDE VAN HET VAKGROEPNIEUWS

herstel. Immers deze onzekerheid wekt een onderling wantrouwen op, dat niet bevorderlijk is voor de juiste gang van zaken. Ongetwijfeld zal hier op niet al te lange termijn iets aan moeten worden gedaan, opdat de hulp toch nog zo doeltreffend mogelijk zal kunnen zijn.

Wij vertrouwen, u hiermede een klein inzicht in de feiten te hebben gegeven. Bezie het geheel met een gepast en gezond optimisme, met daarnaast een volledig begrip voor de realiteit. Bedenk, dat ons hulp wordt geboden, doch dat deze hulp ons eigen streven slechts behoort te steunen. Het is dus niet zo, dat we rustig kunnen voortgaan en toezien hoe alles verder verloopt. Dan zouden we voor de harde werkelijkheid komen te staan, dat het geld op is en dan, weet u, begint de misère eerst recht. Zie vooruit, doe uw plicht en probeer nog iets meer te doen dan dat. Zorg voor de belangen van u en de uwen, doch verlies de zorg voor de gemeenschap niet uit het oog. Door elkander, voor elkander zullen we onze weg moeten gaan, strijdend voor een betere gemeenschap, waarvan we zelf de vruchten plukken.

EINDE VAN HET VAKGROEPNIEUWS

Mededelingen VAN DE

ADMINISTRATIE:
KEIZERSGRACHT 606, AMSTERDAM C.
TELEFOON 40027

NEDERLANDSE
ELECTROTECHNISCHE
WINKELIERS
ORGANISATIE

Dagelijks bestuur kwam bijeen

In aansluiting aan de vorige publicaties, kunnen wij thans mededelen, dat ook het Dagelijks Bestuur van onze organisatie bij elkaar is geweest ter bespreking van de stappen die ondernomen moeten worden voor de verdere uitbouw van onze vereniging, benevens enkele andere belangrijke punten.

Over een en ander werd algehele overeenstemming bereikt en diverse zaken werden ter verdere uitwerking aan de administrateur overgedragen. Gedetailleerde gegevens zullen zeer binnenkort het bureau verlaten.

Wij doen hierbij ook een beroep op de leden om hun algemene medewerking te verlenen tot het groeien van onze organisatie. Immers hoe groter het ledental is, hoe groter invloed de organisatie zal hebben, wat uitsluitend uw eigen belang ten goede komt. U weet dat velen weifelen en een enkel woord zal dikwijls reeds voldoende zijn, hen als lid te doen toetreden.

Nadere publicaties zullen zo spoedig mogelijk volgen.

De Electrowinkelier

zijn zorgen en moeilijkheden, zijn dagelijkse taak en alles wat hiermede verband houdt, trekt de aandacht van de N.E.W.O. Naast de noodzakelijke publicaties stellen we ons voor om regelmatig, te beginnen met het volgende nummer, kleine artikelen te plaatsen, aaneensluitend, zodat zij een gehele reeks vormen. Besproken zullen worden o.a. de vestiging, boekhouding, verkoopkunde, voorraad houden en circulatie, kostenberekening, reclame enz.

De Topleiding

van uw eigen zaak houdt u gaarne zelf in handen, nietwaar? Dit is volkomen logisch.

Maar even logisch is het, dat u straks ook meespreekt in de nieuwe Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie.

Geloof u het wel of komt u daadwerkelijk op voor uw eigen belangen? Overbodig is deze vraag eigenlijk, want zover u nog geen lid is, vraagt u een aanmeldingsformulier bij de administrateur, Keizersgracht nr. 606 te Amsterdam.

**Draagbaar
RADIOTOESTEL**

Voor het eerst sinds de bevrijding is het draagbare radiotoestel als Nederlands product op de markt verschenen. De vraag naar deze toestellen was zo groot, dat Philips tot de productie ervan overging.

Vooraf ten gerieve van de reiziger, de zeiler en wie verder contact met de buitenwereld moet onderhouden.

Zulk een draagbaar radiotoestel stelt natuurlijk diverse eisen wat constructie en uitrusting betreft, afwijkend van die van een normaal toestel. Ten eerste wat het gewicht betreft; het hierbij afgebeelde toestel weegt, compleet met batterijen, 7 kg. Vervolgens moet een laag stroomverbruik bereikt worden door toepassing van economische batterijbuizen. De constructie stelt bijzondere eisen, daar het toestel onderweg letterlijk tegen een stootje moet kunnen.

Een dergelijk toestel dient uiteraard overall en onmiddellijk gebruiksklaar te zijn; dit wordt bereikt door een ingebouwde antenne en eveneens ingebouwde batterijen. Er is voor gezorgd, dat door middel van extra antenne- en aarde-aansluitingen ook zwakke stations goed ontvangen kunnen worden. Bovendien heeft het toestel een volledig kortegolfbereik.

Voor gebruik in de openlucht waarborgen de push-pull uitgangstrap alsmede de zeer gevoelige luidspreker van 170 mm diameter met Ticonal-magneet een voldoende en onvervormd geluidsvolume. De noodzakelijke batterijen kunnen gemakkelijk worden vernieuwd, terwijl de constructie van het geheel een gemakkelijke controle mogelijk maakt. Tenslotte is het apparaat voorzien van een indicator, die onmiddellijk aantoont of het toestel al dan niet is ingeschakeld; hierdoor wordt onnodig stroomverlies voorkomen.

NIET EEN WINKELIER ONTBREKE!!!

Prijzen voor radio-techniek

De Stichting Wetenschappelijk Radiofonds Kader te Overschie heeft aan enkele radio-technici prijzen toegekend voor hun werkzaamheden op dit terrein.

De heer ir. K. Posthumus te Hilversum kreeg de prijs van f 1000,— ter zake van zijn principieel werk op het gebied van de tegenkoppeling. Dr. H. Bremmer te Eindhoven f 750,— ter zake van zijn theoretische onderzoekingen omtrent de voortplanting van electro-magnetische golven en de heer ir. J. J. Vormer te 's Gravenhage en de heer dr. ir. H. C. A. van Duuren te Wassenaar, elk f 500,—, respectievelijk ter zake van werkzaamheden op het gebied van het onderzoek van kwarts-kristallen en de toepassingsmogelijkheden voor zenders en filters en ter zake van het ontwikkelen van teletypeverbindingen op radio met automatische verminkingscorrectie.

De heren H. de Waard te Groningen, F. Boelens te Hoogezand en D. Lemstra te Groningen ontvangen een gezamenlijke prijs van f 500,— ter zake van hun verdienstelijk werk op amateur-televisiegebied.

©

Nu de papiersituatie niet meer zo nijpend is als ze jarenlang was, wordt de E.C.-bode (uitgave van Electro Centrum, Prinsengracht 357 te Amsterdam) steeds interessanter. In de eerste plaats omdat er steeds meer artikelen aangeboden kunnen worden, en ten tweede, omdat dit aanbieden in de vorm van aardige verhaaltjes kan geschieden. Men kan van sommige dezer verhaaltjes zelfs overdrukken aanvragen.

De algemene jaarvergadering die voor de deur staat, zal zeker over deze Bode tevreden zijn!

Atoomklok

In Amerika heeft men een klok geconstrueerd, die nauwkeuriger loopt, dan welke andere ook. De „slinger” wordt gevormd door atomaire trillingen, die zeer constant van frequentie zijn. De toepassing van een dergelijke klok is voorlopig nog beperkt tot de radiozendtechniek (met inbegrip natuurlijk van televisie en radar) en de astronomie.

Wegens emigratie ter overname aangeboden, een drukke Electro-Installatie en loodgietersbedrijf. Boeken ter inzage. Personeel is genegen onder bestaande voorwaarden te blijven. Woning, werkplaats en grote winkel aanwezig. Inventaris en gereedschappen kunnen in overleg tegen factuurwaarde overgenomen worden. J. Roossien, Stationsstraat 3, Musselkanaal.

Uit wit plastic vervaardigen wij voor U

AFDEKPLATEN

voor

INBOUWSCHAKELAARS

1 tot 4 gaats naar maat
Direct leverbaar

EPLEX PLASTIC INDUSTRIE

Amsterdam, Warmoesstraat 16 a, tel. 43044

The TRIPLETT Electrical Instruments Co.
U. S. A.

Gecombineerde meetinstrumenten,
H.F.-Signaalgeneratoren,
Wattmeters,
Micro-Amp. meters enz.
Beperkt uit voorraad leverbaar

„DAVIRO”

SCHENK WEG 18, DEN HAAG

TELEFOON: 771233

RONETTE, Amsterdam

de naam RONETTE betekent in 22 landen ter wereld de beste kwaliteit op het gebied van:

- Pick-ups;
- Opzet pick-ups en onderdelen;
- Toonfilters;
- Guitarmicrofoons;
- Studiocelmicrofoons;
- Reportermicrofoons;
- Microfoontoebehoren.

Vraagt technische inlichtingen en prijzen aan:

RONETTE,

VERKOOPKANTOOR:

De Kempenaerstraat 51 - Tel. 80374
OF BIJ UW GROSSIER!

Onbevredigende radio-ontvangst

in de onmiddellijke nabijheid van sterke zenders
HOG EISEN AAN ANTENNE EN AARDLEIDING
Tal van factoren in het geding

In het algemeen kan worden gezegd, dat binnen een straal van zes tot vijftien kilometer om de grote omroepzenders op een normale ontvangst van deze zenders niet mag worden gerekend. Binnen dit gebied zijn de ontvangstcondities min of meer abnormaal, zodat zij niet kunnen worden vergeleken met die, welke men elders in het land aantreft. Naarmate de afstand echter groter wordt, worden deze condities gunstiger.

Naast het feit van de grote uitzend-energie spelen nog tal van factoren hierbij een rol. Zo bijvoorbeeld de veldsterkte van de betrokken zender, de afstand tot de zender, de hoogte en de lengte van de ontvangantenne en het al of niet aanwezig zijn van een goede aardleiding. Bovendien zijn van invloed de selectiviteit van het gebruikte ontvangtoestel, de gevoeligheid van het apparaat en de frequentie, waarop het middenfrequent gedeelte van het toestel is afgestemd; ook de mate, waarin hoogfrequent-energie uit het net het ontvangapparaat kan binnendringen, is van betekenis.

Voor de uiteraard beperkte groep van toestelbezitters, die met hun normale toestellen te dicht bij de zender zitten, is het van belang, te weten, dat ter plaatse maatregelen kunnen worden getroffen, die deze overlast opheffen of tenminste tot een toelaatbaar minimum beperken.

En voor installateurs die klachten over dit verschijnsel ontvangen, is het nuttig, het onderstaande te weten.

Het eerst nodige

Voor ogen houdend, dat de oorzaak van de minder goede ontvangstkwaliteit niet in het ontvangtoestel, doch daarbuiten schuilt, zal dienovereenkomstig tewerk moeten worden gegaan.

Het eerst nodige is, dat de antenne bij de situatie ter plaatse wordt aangepast. Het gebruik van een normale buitenantenne is in de onmiddellijke nabijheid van een omroepzender eigenlijk niet gewenst. De sterke signalen van deze zender dringen dan gemakkelijk het ontvangtoestel binnen, hetgeen onder meer overbelasting en hinderlijke fluitstoringen tot gevolg heeft.

Wordt daarentegen een binnenantenne toegepast, dan zullen overbelasting en de hiermede gepaard gaande vervorming van het geluid, alsmede fluitstoringen worden voorkomen.

Voor de ontvangst van verder verwijderde zenders is een buitenantenne echter wél gewenst. Met het oog hierop verdient het treffen van een compromis dus aanbeveling, door een buitenantenne toe te passen, die voor de ontvangst van der-

gelijke zenders juist voldoende is. Voor degenen, die niet al te dicht bij een lokale zender wonen, dus op tenminste zes kilometer afstand daarvan, zullen op deze wijze vervorming van het geluid bij de ontvangst van de plaatselijke zender, alsmede verschillende andere door deze zender veroorzaakte storingen doorgaans wel worden voorkomen. Ook kan men een dergelijke antenne voor de ontvangst van buitenlandse zenders combineren met een binnenantenne, welke laatste men dan inschakelt, zodra men de plaatselijke zender wil beluisteren.

Een andere oplossing

Een betere oplossing is het aanbrengen van een vaste codensator, al of niet uitschakelbaar, tussen antenne- en aarde-aansluiting van het ontvangtoestel.

Ook bij gebruik van een onder de gegeven omstandigheden te grote buitenantenne kan de ontvangen signaalsterkte dan tot het gewenste niveau worden teruggebracht. Om de grootte van deze condensator vast te stellen, zal weer rekening moeten worden gehouden met de beide factoren, die reeds eerder ter sprake kwamen: de afstand tot de zender en de lengte van de antenne. In de praktijk komt het er hierbij op neer, dat de waarde van een dergelijk condensator tussen 1000 en 5000 pF zal komen te liggen. Een terzake kundige radiohandelaar zal weinig moeite hebben om dit voor zijn cliënt vast te stellen.

Nog een andere mogelijkheid

De directe oorzaak der optredende storingen, is de grote veldsterkte van de plaatselijke zender. Het ligt dus voor de hand, dat een aanmerkelijke verbetering van de ontvangst mag worden verwacht, indien het mogelijk zou zijn het signaal van deze zender te verzwakken, zonder dat dit van invloed zou zijn op de sterkte der signalen, die het ontvangtoestel van andere zenders bereiken. Een dergelijke mogelijkheid bestaat in het toepassen van een seriefilter of zuigkring tussen antenne- en aarde-aansluiting van het toestel, waarbij filter afgestemd moet worden op de

NUFA
BUITENKLOKKEN

uitvoering prospectus
op aanvraag verkrijgbaar

2e Schinkelstraat 30 Amsterdam (Z) Tel. 28733

frequentie van de plaatselijke zender. In vele gevallen is een dergelijk filter een uitkomst gebleken, mits bij de samenstelling en de montage streng de hand wordt gehouden aan de aanwijzingen, die hiervoor zijn gegeven.

Ogenscheinlijke kleinigheden

Bij de aanleg van antenne en aardleiding mogen ogenscheinlijke kleinigheden nimmer over het hoofd worden gezien. In de gevallen evenwel, waar een ontvangtoestel in de onmiddellijke nabijheid van een omroepzender dienst moet doen, geldt deze voorwaarde dubbel. Slechte lasverbindingen bijvoorbeeld mogen in geen geval voorkomen. Niet slechts zullen deze een hinderlijk kraken en het wegzakken van de ontvangst tot gevolg hebben, doch in de directe omgeving van een sterke zender kunnen zij er de oorzaak van zijn, dat men bij het afstemmen op een bepaalde plaats in de band twee zenders door elkaar hoort. Dit verschijnsel is het gevolg van het ontstaan van een overgangswaerstand door ondeugdelijke antenne-aanleg.

Dergelijke overgangswaerstanden kunnen eveneens bestaan in naburige geleiders zoals regenpijpen en goten. Vandaar het algemeen geldend voorschrift om de antenne en de invoerleiding zover mogelijk verwijderd te houden van geleiders en muren. Op deze wijze wordt voorkomen, dat in de invoerleiding van de antenne stoorspanningen worden geïnduceerd.

De aardleiding

Ook de aardleiding vormt een essentieel onderdeel van de ontvanginstallatie.

Een ondeugdelijke aardleiding zal, vooral in combinatie met een ontvangtoestel dat in de onmiddellijke omgeving van een zender wordt gebruikt, de ontvangst sterk nadelig beïnvloeden. Er moet daarom voor gezorgd worden, dat een deugdelijke aardleiding aanwezig is. Een goede aardleiding moet een doorsnede van tenminste 1 mm hebben, moet zo kort mogelijk zijn en dient innig verbonden te zijn aan een tot in het grondwater reikende niet oxyderende metalen buis.

Straling

Uit het voorgaande bleek reeds duidelijk, hoe kritisch er tewerk moet worden gegaan bij het installeren van een radio-ontvangtoestel in de nabijheid van een omroepzender. Het komt hierbij op kleinigheden aan en het staat vast, dat de ontvangst sterk wordt benadeeld, indien men aan dit alles voorbij loopt. Dit geldt verder ook voor het verschijnsel der straling van het electriciteitsnet en van naburige geleiders. Deze verschijnselen zijn echter sterk afhankelijk van plaatselijke omstandigheden. Het is zelfs mogelijk dat het verschil uitmaakt, wanneer het toestel in een ander gedeelte van het huis wordt gebruikt. Ook kan het voorkomen dat twee zenders gelijktijdig worden gehoord, wanneer er op de vloer wordt gestamp, hetgeen in een huisgezin met kinderen licht zal gebeuren. Een en ander, is niet anders dan een gevolg van het feit dat de buizen, waarin de draden van de

electriche huisinstallatie zijn ondergebracht, onvoldoende zijn geaard. De buis fungeert dan als antenne en draagt de opgevangen energie op de netleidingen over. Via deze leidingen dringt vervolgens een sterk signaal het toestel binnen. Verplaatsing van het ontvangtoestel naar een ander deel van het huis is in een dergelijk geval de gemakkelijkste oplossing, die veelal ook wel het gewenste resultaat oplevert. Van belang is ook, dat de leidingen naar het stopcontact, waaruit de netspanning voor het toestel wordt betrokken, in een geaarde buis zijn aangebracht.

Verder verdient het met het oog op mogelijke hinder van straling sterk aanbeveling om in de naaste omgeving van sterke zenders, gebruik te maken van toestellen met een voedingstransformator.

Nooit lapmiddelen

In sommige gevallen is men er weleens toe overgegaan, lapmiddelen toe te passen om uit de impasse te geraken. Bijvoorbeeld door het aanbrengen van wijzigingen in het inwendige van het ontvangtoestel of door verandering van de middenfrequentie in super-heterodyne-ontvangapparaten. Dit nu moet ten sterkste worden ontraden. Men tast hiermede de storingen niet bij de bron aan, want deze ligt niet in maar buiten het ontvangtoestel. Op deze wijze wordt de gewenste oplossing dan ook niet bereikt en doorgaans betekenen dergelijke lapmiddelen niet anders dan een verschuiven van de kwaal. Ook het ingrijpen in de selectieve eigenschappen van het ontvangapparaat moet beslist worden afgeraden, in het bijzonder ook, omdat daardoor de kwaliteit van de weergave veelal geweld zal worden aangedaan.

Conclusie

De slotsom is, dat verbetering alleen kan worden verkregen door aan de volgende voorwaarden te voldoen: een korte antenne te gebuiken, een doeltreffend aangelegde en zo kort mogelijke aardleiding toe te passen, geaarde buis te gebruiken voor de netaansluiting, een condensator aan te brengen tussen antennen aarde-aansluiting van het toestel, een zuigkring toe te passen, welke is afgestemd op de frequentie van het storende station, en bij voorkeur gebruik te maken van een ontvangapparaat met voedings-transformator.

Jeugd en nijverheid

De Vereniging Nederlands Fabrikaat heeft een nieuwe afdeling in het leven geroepen, een onderwijscentrale. De taak van deze centrale is: de jeugd rijp te maken voor intrede in de nijverheid en industrie. Het kind moet leren wat er in nijverheid en ambacht te doen en te bereiken is.

In het Museum van de Arbeid te Amsterdam wordt thans een tentoonstelling gehouden die inzendingen van zeer uiteenlopende aard bevat. De kinderen kunnen daar zien hoe allerlei producten tot stand komen, zodat zij opgewekt worden een beroep in een of ander ambacht te kiezen.

Electro Radio Mercur

TECHNISCH COMMERCIEEL VAKBLAD

Uitgave van de
N.V. Uitgevers Mij. Dilligentia, Kalverstr. 35, Amsterdam C
Telefoon K 2000-35253 en 40453
Postgirorekening 136 400 — Bankrekening Twentache Bank

Dringend verzoek alle poststukken voor dit blad bestemd uitsluitend te adresseren aan:

Redactie of Administratie Electro Radio Mercur.
Zonder verdere persoons-aanduiding.

REDACTIE:

L. Knuvelde en Ir. G. F. de Wit.

REDACTEUR EN MEDEDELINGEN DER VAKGROEPEN:

mr. J. H. van Gelderen en J. M. van Baaten.

REDACTEUR RADIORUBRIEK:
J. Corver.

REDACTEUR ELECTROTECHNIEK
J. J. Moerkerk.

REDACTEUR ADMINISTRATIE- EN
BELASTINGRUBRIEK:
J. L. van Hedel.

PUBLIC RELATIONS:
J. B. Gastkemper.

ADVERTENTIE-MANAGER:
B. J. Jansen.

ABONNEMENTSPRIJS:

5,— p. jaar; voor leden van de aangesloten vakgroepen e.d.
f 3,— per jaar. Losse nummers f 0,20.
Dit blad verschijnt des Zaterdag om de veertien dagen

Adressen der Vakgroepen en Ondervakgroepen

VAKGROEP ELECTROTECHNISCH AMBACHT

Voorzitter J. W. Willemsen.
Secretaris mr. J. H. van Gelderen.
Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Telefoon K 1700-110585

ONDERVAKGROEP

ELECTROTECHNISCH INSTALLATIEBEDRIJF
Voorzitter W. H. Hirdes.
Secretaris mr. J. H. van Gelderen.
Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. K 1700-110585

ONDERVAKGROEP KLEINE NIJVERHEID OP ELECTROTECHNISCH GEBIED

Voorzitter E. Lückers.
Secretaris mr. J. H. van Gelderen.
Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. K 1700-110585

ONDERVAKGROEP RADIO REPARATIEBEDRIJF

Voorzitter Ir. H. J. J. Bouman.
Kelzersgracht 606, Amsterdam C. - Tel. K 2900-40027

VAKGROEP DETAILHANDEL IN ELECTRISCHE VERBRUIKSTOESTELLEN EN VERLICHTINGSARTIKLEN

Voorzitter B. G. Mermans.
Secretaris J. M. van Baaten.
Kelzersgracht 606, Amsterdam C. - Tel. K 2900-40027

VAKGROEP DETAILHANDEL IN RADIO-ARTIKELLEN

Voorzitter B. G. Mermans.
Kelzersgracht 606, Amsterdam C. - Tel. K 2900-40027

VAKGROEP TUSSENPERSONEN IN ELECTROTECHNISCHE PRODUCTEN

Voorzitter Ir. P. J. Plaister.
Secretaris mr. J. L. P. Brabers.
Benoordenhoutseweg 44, 's-Gravenhage
Telefoon K 1700-774491

BLADZIJDE 30

van de Juni-Bode verschaft interessante gegevens over wassen in Noord-Afrika en in Nederland.

Vraagt ons overdrukken van deze pagina ter verspreiding onder Uw klanten.

N.V. HANDELMAATSCHAPPIJ ELECTROCENTRUM

PRINSENGRACHT 357 - AMSTERDAM C
Filialen: Arnhem-Eindhoven-Leeuwarden-Roosendaal-R'dam-Zwolle

JAC. van der VEEN

Calandplein 3, Den Haag
Tel. 180826 *

VERHUUR van alle
electrische materialen
ILLUMINATIE **TONEEL**
LICHTFONTEINEN

VRAAGT UW GROSSIER :

CASTELLUM
WASMACHINES
CASTELLUM
WRINGERS

WASMACHINEFABRIEK

Fa. Gebr. Timmermans

TELEFOON 19 KESSEL BIJ VENLO

N.V. RAMIE UNION PORCELEINFABRIEK ENSCHDE

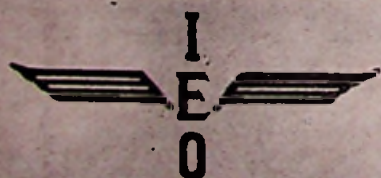
 SIMPLEX en CONEX-LASCHDOPPEN

 ELECTROTECHNISCH PORCELEIN

Motorenwikkelaarj Fa. Hurstjes & Kool VENLO, Roermondsestr. 47, tel. 3153, Sloot 52, tel. 3596

Wikkelt | MOTOREN,
DYNAMO'S,
STOFZUIGERS en
VENTILATOREN
ook voor gelijkstroom

In- en verkoop van MOTOREN en ONDERDELEN, KOOLBORSTELS, GLIJLAGERS enz.

TRANSFORMATOREN

INTERNATIONALE ELECTRICITEITS ONDERNEMING
ELECTROTECHNISCHE FABRIEK
ZANDBERG WEG 97 - TELEFOON 8018 - BREDA

NEGEN VAN DE TIEN LADDERS ZIJN

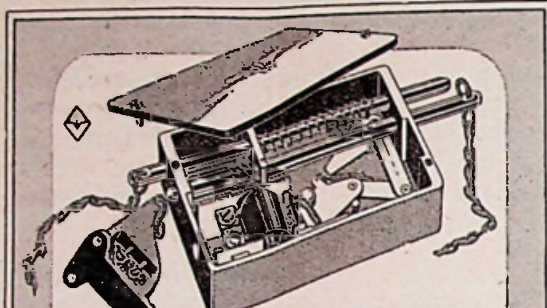
VEILIG!

N.V. HOUT-
INDUSTRIE
V.H.
JEAN WIENESE
OPGERICHT IN 1903

STERK!

BEMUURDE-
WEERD o.z. 16
TELEF. KANTOOR
15534 - 21090
OOK NA 6 UUR
FABRIEK 14850

VRAAGT ONZE 44 PAGINA'S TELLENDE CATALOGUS

Nieuw Nedap-succes!

In de smaakvolle Nedap
Electrische Deuropener
is een reeks electrische en
mechanische verbeteringen
tot in de perfectie gecom-
bineerd. 'n Succes-artikel
voor de branche!

NEDAP

N.V. NED. APPARATENFABRIEK „NEDAP“
VERKOOPAFD. POSTBUS 6 GROENLO

Transformatoren voor Televisie

ontvangers welke aan hoge eisen
moeten voldoen, fabriceert de

a.w.g. Transformatoren- en
Electrische
Apparatenfabriek

Verder transformatoren op ieder gebied!
Kaakstraat 4 - Eindhoven - Telefoon 5023

MOTOREN
VENTILATOREN
DYNAMO'S - OMVORMERS

EMI - UTRECHT

MUNTKADE 25

ZAKLANTAARNHULZEN :

Nieuwe productie 1949/1950 in nieuwe en
verbeterde uitvoering. Kleine staafhulzen
en plat model in twee uitvoeringen, met
een onfeilbaar werkende schakelaar.

Zendt heden nog Uwe orders in.

NEMA HOOGKLEI 18

WINSCHOTEN — TELEFOON 255

(staafhulzen voor 2 en 3 monocellen in voorbereiding)

ELECTROMOTOREN

Inkoop - Verkoop - Verhuur - Rep.
alleen de betere soorten.

Reparatie - Wikkelen - Revolve -
Ombouw, alleen kwaliteitswerk.
Voor Twente en Gelderse Achter-
hoek reeds lang een bekend en
vertrouwd adres.

MOTORENBEDRIJF „JULO“
Waldeckstraat 22, Enschede, Tel. 4073

TRANSFORMATOREN

NEON-TRANSFORMATOREN
SPAARLEK-TRANSFORMATOREN
3-PH-TRANSFORMATOREN
RADIO-TRANSFORMATOREN
SMOORSPOELEN

TECHN. IND. **ROBOT** AMSTERDAM

GERRIT VAN DER VEENSTRAAT 130 - TELEFOON 25291
FABRIEK: 2e OOSTERPARCSTR. 25 - TELEFOON 56703

GROTHAUZEN Venlo

fabriceert

ELECTRISCHE STRAALKACHELS
2 en 3 staafs, regelbaar

Alle soorten

VERWARMINGS ELEMENTEN

Vraagt offerte en monsters

J. H. GROTHAUZEN

Roermondschestraat 10 - Venlo

KOOLBORSTELS
voor elk doel.
Uit voorraad leverbaar

Nederl. Koolborstelfabriek
AMSTERDAM-N.
Spijkerkade 5
Telefoon 60 64

PHILIPS'

Producten, Gloeilampen,
Philora, Scheerapparaten

NITEK-

Installatiemateriaal

N.V. v/h **NIERSTRASZ**
Plantage Middenlaan 62, Amsterdam (C.)

